

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DE LA SÉCURITÉ, DE LA
MIGRATION ET DES MATIÈRES
ADMINISTRATIVES

du

MARDI 24 MAI 2022

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

DINSDAG 24 MEI 2022

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.24 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 24 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 **Samengevoegde vragen van**

- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toegang tot abortus voor Oekraïense vluchtelingen in Polen" (55027346C)

- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toegang tot abortus in Polen voor verkrachte Oekraïense vrouwen" (55027627C)

- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het rapport van Amnesty International over mensenrechtenschendingen in Polen" (55027675C)

- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toegang tot abortus voor Oekraïense vluchtelingen in Polen" (55028102C)

- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toegang tot abortus voor Oekraïense vluchtelingen" (55028103C)

01 **Questions jointes de**

- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accès à l'avortement pour les réfugiées ukrainiennes en Pologne" (55027346C)

- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accès à l'avortement en Pologne pour les femmes ukrainiennes violées" (55027627C)

- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le rapport d'Amnesty International sur les violations des droits humains en Pologne" (55027675C)

- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accès à l'avortement pour les réfugiées ukrainiennes en Pologne" (55028102C)

- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accès à l'IVG pour les réfugiées ukrainiennes" (55028103C)

01.01 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Er komen alsmear meer verhalen naar boven van seksueel geweld door Russische militairen in de oorlog in Oekraïne. In de krant lezen we vandaag verschrikkelijke getuigenissen van vrouwen die het slachtoffer werden van verkrachting. Ook mannen en kinderen worden slachtoffer. Een paar weken geleden ontvingen we een brief van Sensoa, het Vlaamse expertisecentrum voor seksuele gezondheid. Het trok aan de alarmbel over de situatie van vrouwen en lgbtqi+-personen die gevlucht zijn voor de oorlog in Oekraïne en nu in Europa verblijven. Meer specifiek vroeg Sensoa aandacht voor problemen met betrekking tot de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg, zowel in Oekraïne als in de buur- en transitlanden waar de vluchtelingen zich momenteel bevinden. Vluchtelingen lopen immers risico op seksueel geweld, ongeplande zwangerschappen en onveilige zwangerschappen en bevallingen. De uitdagingen zijn ook groot voor lgbtqi+-personen op de vlucht, bijvoorbeeld in landen als Hongarije en Polen, die seksuele minderheden criminaliseren.

Specifiek in Polen is de situatie bijzonder schrijnend voor vrouwen die een abortus wensen. Door de ultraconservatieve abortuswetgeving in Polen hebben op het moment duizenden gevluchte zwangere vrouwen geen toegang tot abortus. We moeten die vrouwen zo snel mogelijk helpen. De vrouwen bevinden zich in een noodsituatie. Onder hen zijn er ook vele slachtoffers van verkrachting. Een deel van de slachtoffers wil bij aankomst in Polen een abortus laten uitvoeren, maar in de plaats van geholpen te worden, botsen ze daar op de vrouwonvriendelijke abortuswetgeving. Ik vind dat onaanvaardbaar.

Bespreekt u op Europees niveau de situatie van vrouwen en lgbtqi+-personen die gevlucht zijn voor de oorlog in Oekraïne?

Wat kan ons land doen om de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg van vluchtelingen te waarborgen in de buurlanden?

Kunnen we vrouwen die gevlucht zijn uit Oekraïne en die een abortus willen ondergaan in Polen, helpen? Zo ja, hoe? Kunnen we hen bijvoorbeeld laten doorreizen naar België om hier een veilige behandeling te ondergaan?

01.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, comme ma collègue, Mme Platteau, l'a dit, le viol est une des armes de guerre les plus horribles et qui est assez fréquente. Beaucoup de femmes ukrainiennes qui arrivent en Pologne en ont été victimes.

Le problème réside dans le fait que le gouvernement de ce pays a restreint le droit à l'avortement. Aujourd'hui, en Pologne, 97 % des femmes ne peuvent y avoir recours car un procureur doit être saisi pour ce faire. Or, pour une réfugiée ukrainienne, saisir un procureur, c'est très complexe, voire impossible. Ce faisant, le délai durant lequel un avortement peut avoir lieu est largement dépassé. Plusieurs dizaines de femmes concernées essaient tant bien que mal d'y avoir accès, via des ONG ou en se rendant dans des pays limitrophes comme la Slovaquie ou la République tchèque qui ont des réglementations plus souples en la matière. Mais sur le terrain, les choses sont très compliquées.

Monsieur le secrétaire d'État, comment garantir la meilleure information possible à ces femmes qui ont été violées? Comment leur assurer un soutien médico-psychologique optimal? Qu'est-il prévu pour permettre aux femmes migrantes arrivées en Pologne d'être relocalisées vers les pays limitrophes permettant un meilleur accès à l'avortement? Quel est le soutien apporté aux ONG en Pologne et dans les pays limitrophes qui travaillent sur la question de l'interruption de grossesse?

01.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag werd toegevoegd aan deze vragen over de toegang tot abortus in Polen voor verkrachte Oekraïense vrouwen, maar mijn vraag gaat over het rapport van Amnesty International over de mensenrechtenschendingen in Polen.

Recent bracht Amnesty International een rapport uit met verschrikkelijke feiten. Eerder kwamen we reeds te weten dat men mensen gewelddadig teruggedrijft naar Wit-Rusland. Nu wordt ook duidelijk dat de mensen die niet teruggedreven worden en asiel willen aanvragen, overwegend gevangen worden gezet in overvolle detentiecentra, zonder een gedegen beoordeling van hun individuele situatie en de mogelijke impact van detentie op hun gezondheid.

In deze centra blijkt ook een groot gebrek te zijn aan privacy, sanitaire voorzieningen, artsen, psychologen en aan juridische bijstand. Bij overbrenging naar de gesloten centra worden deze gevangenen gefouilleerd, vaak op vernederende wijze. In het kader van uitzetting worden ze gewelddadig behandeld, soms zelfs door middel van verdoving of tasers.

De extreemste toestanden vindt men in het detentiecentrum in Wędrzyn. De overbevolking is er absurd acuut. Er worden 24 mannen vastgehouden in kamers van 8 m². Bovendien maakt het detentiecentrum deel uit van een militaire basis. Een Syrische vluchteling getuigde: "Meestal werden we wakker van de geluiden van tanks en helikopters, gevolgd door gewerschoten en explosies. Dat ging soms de hele dag door. Als je nergens heen kunt en er geen activiteiten zijn om je gedachten te verzetten, is dit ondraaglijk. Na alle foltering in de gevangenis in Syrië, de bedreigingen aan het adres van mijn familie en vervolgens de maanden onderweg, denk ik dat ik echt gebroken ben in Wędrzyn."

Wat is uw reactie op het rapport van Amnesty International?

Bent u bereid om deze praktijken in de sterkst mogelijke termen te veroordelen?

Welke initiatieven zult u op Europees vlak nemen om deze schendingen van de mensenrechten een halt toe te roepen?

01.04 François De Smet (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, en effet, la guerre en Ukraine contraint une grande partie de la population à fuir. Parmi ces réfugiés, il y a de nombreuses femmes enceintes dont la grossesse est non désirée. Il y a des cas où le pays d'accueil ne répond pas à cette situation et c'est le cas de la Pologne où l'accès à l'avortement est largement entravé, puisque la législation ultra-restrictive de ce pays interdit *de facto* l'avortement. Si l'avortement pour cause de viol y est certes légalement autorisé, les lacunes du système judiciaire polonais rendent en pratique presque impossible toute preuve d'une telle agression et donc d'avortement sur la base de ce motif.

Des organisations partenaires des pays voisins de l'Ukraine nous ont également fait parvenir des informations inquiétantes au sujet de réfugiées qui risquent de subir des violences sexuelles, des grossesses non planifiées ainsi que des grossesses et des accouchements à risque.

Sachant que de nombreuses femmes furent victimes d'un viol durant la guerre en Ukraine, et que 90 % des réfugiés sont des femmes, cette situation pose un réel problème en raison de la situation de leurs droits fondamentaux. C'est une double tragédie pour ces femmes qui ont déjà tout perdu en fuyant leur pays d'origine.

Voici mes questions qui rejoignent celles de mes collègues.

Avez-vous connaissance de cas de réfugiées ukrainiennes pour lesquelles l'accès à l'avortement a été entravé une fois arrivées sur le sol polonais? Notre gouvernement a-t-il déjà pris des mesures, dans ses compétences, bien sûr, pour répondre à ces situations? Comptons-nous soutenir des organisations d'aide locales qui luttent contre ces violations du droit à la santé des femmes? Comment pouvons-nous agir pour aider les réfugiées ukrainiennes qui ont besoin d'un avortement? Serait-il possible de transférer ces femmes temporairement dans des pays qui autorisent l'avortement, en ce compris la Belgique? Je vous remercie.

01.05 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, on sait hélas à quel point la situation en Ukraine est dramatique, en particulier, de nombreux témoignages font état du recours au viol comme arme de guerre. La Chambre a d'ailleurs adopté la semaine dernière une résolution consacrée à ce sujet. Je ne vous en rappellerai pas le contenu mais nous avons soutenu fort fermement, toutes et tous, cette résolution.

Malheureusement pour les femmes victimes de ces agissements, le calvaire ne s'arrête pas à l'obtention du statut de réfugié dans un pays européen limitrophe. En effet, il n'est pas besoin de rappeler l'attitude de pays comme la Pologne, notamment en ce qui concerne l'accès à l'interruption volontaire de grossesse. *A contrario*, notre pays dispose dans ce domaine de services de pointe, également dans le domaine du soutien psychologique aux victimes de viols ou de violences sexuelles au sens large.

Dès lors, mes questions sont les suivantes. Avez-vous entrepris des démarches à l'égard de vos collègues dans les pays membres limitrophes de l'Ukraine, en faveur de l'accès à l'IVG, pour les réfugiées qui seraient dans une situation d'urgence à cet égard?

Envisagez-vous de prendre des mesures pour permettre un transfert immédiat et urgent sur notre territoire des personnes identifiées comme étant en situation de pouvoir bénéficier d'une IVG ou d'un soutien psychologique car victimes de violences sexuelles, au départ de ces pays limitrophes? Dans le cas contraire, pourriez-vous m'expliquer pourquoi?

01.06 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de lidstaten van de Europese Unie beschikken over een ruime beleidsmarge inzake ethische vraagstukken.

Een discussie over het verbieden dan wel faciliteren van een vrijwillige zwangerschapsonderbreking is, zoals de meesten onder u wel weten, geen bevoegdheid van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken. Net zomin is het informeren van derdelanders die zich in het buitenland bevinden over de medische rechten en keuzes, of het financieel ondersteunen van ngo's werkzaam in de gezondheidszorg, een bevoegdheid van mijn diensten.

L'exemption de visa Schengen pour les Ukrainiens ainsi que la directive sur la protection temporaire prévoient que les Ukrainiens entrant dans des champs d'application peuvent voyager librement dans l'Union européenne et peuvent demander et bénéficier d'un statut de protection temporaire dans un État membre.

Mevrouw Daems, uiteraard is het mijn standpunt dat er geen illegale pushback aan de Europese buitengrenzen mag plaatsvinden en dat asielzoekers in correcte omstandigheden moeten worden opgevangen. Dit standpunt heb ik trouwens al meermaals verdedigd op de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken en heb ik in deze commissie ook al een aantal keren toegelicht.

Dat neemt niet weg dat Polen zijn grenzen mag en zelfs moet beschermen. Polen heeft een Europese buitengrens. We verwachten van Polen dat het die bewaakt op een correcte wijze.

Europese agentschappen zoals Frontex en het EASO spelen hierin een belangrijke rol. Zij moeten deel uitmaken van de oplossing en ter plaatse met de betrokken lidstaten kunnen samenwerken. Ook dat werd reeds op Europees niveau besproken.

België heeft er tijdens de Belaruscrisis steeds op aangedrongen om een einde te maken aan de humanitair prangende situatie. Mensen hebben urgente noden en die mogen niet worden genegeerd. Ik juich toe dat de Europese Unie bereid was om mee te werken om de orde te herstellen en dat er voor beschutting werd gezorgd. De Europese Commissie heeft ook fondsen voor noodhulp vrijgemaakt.

Het toezien op de naleving van het Europees recht door andere lidstaten is een taak van de Europese Commissie, die functioneert als de hoedster van de Europese verdragen.

01.07 Eva Platteau (Ecolo-Groen): (...)

01.08 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Het is moeilijk om vragen te beantwoorden over zaken die niet tot mijn bevoegdheid behoren. Ik wil gerust antwoorden op vragen die gaan over wat de Europese Commissie en de Europese commissaris in kwestie kunnen doen, maar het is niet mijn bevoegdheid om mij bezig te houden met de vragen die u stelt. Ik zou hier natuurlijk een moreel sterk pleidooi kunnen voeren dat enthousiasmerend werkt, maar ik hou mij liefst aan de bevoegdheidsverdeling die er bestaat tussen het federale niveau en de Europese Unie. Anders maken we de mensen vooral veel blaasjes wijs.

01.09 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik denk nochtans dat u wel de bevoegdheid hebt om bijvoorbeeld vrouwen via een visum naar België te laten afreizen om een veilige abortus te ondergaan. Het past misschien bij uw nieuwe rol als toekomstig CD&V-voorzitter om niet in te gaan op vragen omtrent abortus. Ik neem daar akte van.

01.10 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Platteau, voor u is abortus, waarvan we de regels in heel de wereld kennen, vanaf nu dus een reden om iedereen die daar aanspraak op maakt een humanitair visum te geven. Als dat het geval is, dan moet u mij dat zeker laten weten.

U hebt het over het beleid van Polen. Ik zou hier een moralistisch discours kunnen voeren over hoe problematisch het daar is en zelfs een filmpje kunnen maken dat veel likes zou opleveren, maar in dezen ben ik staatssecretaris van Asiel en Migratie, geen partijvoorzitter. Een staatssecretaris heeft effectief discretionaire mogelijkheden om personen via een humanitair visum naar België te laten komen, maar in dit geval, in deze context van Oekraïne en Polen, geef ik u alleen maar aan dat ik mij als staatssecretaris in de Belgische regering, bevoegd voor Asiel en Migratie, vooral bezighoud met wat ik in België kan betekenen.

01.11 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Uiteraard gaat het er niet over om iedereen die een abortus wenst te ondergaan naar België te laten komen, maar het gaat om vrouwen die in Europa verblijven in het kader van een humanitaire crisis, een vluchtelingencrisis. Het zou een statement kunnen zijn als wij net als andere landen handelen. Nederland bijvoorbeeld zorgt ervoor dat vrouwen die zwanger zijn geworden na een verkrachting door bijvoorbeeld een Russische militair, naar Nederland kunnen afreizen om een veilige abortus te ondergaan. Ik betreur dat u niet wilt onderzoeken hoe we die vrouwen zouden kunnen helpen die op dit moment in zeer prangende omstandigheden een lot moeten ondergaan dat we niemand toewensen.

01.12 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, voici quelques années, les personnes homosexuelles vivant en Tchétchénie étaient tuées et massacrées en raison de leur orientation sexuelle. Le

gouvernement de l'époque s'était alors mobilisé dans sa totalité: le premier ministre, le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, etc. À cette époque, aurait-on répondu: "Je suis désolé, il n'est pas de mon ressort de m'occuper des personnes homosexuelles en Tchétchénie, laquelle a ses propres lois relatives à l'orientation sexuelle. Merci, au revoir!?" C'est un peu ce que vous nous dites aujourd'hui. J'avoue ne pas comprendre votre réponse.

Nous ne vous avons pas proposé de débattre de l'avortement en Belgique, en Pologne ou ailleurs. Plusieurs questions avaient trait à la juste information destinée à des réfugiés. Cela me semble quand même ressortir à votre compétence. Quelle que soit notre position envers l'avortement, nous sommes d'accord pour condamner les viols. J'en suis sûr. On peut défendre la nécessité de financer des ONG sur le terrain afin d'apporter des informations exactes aux femmes qui ont subi ces violences. On peut aussi promouvoir, en effet, des programmes de relocalisation de réfugiés dans d'autres pays européens. Il y avait donc matière à un débat passionnant sur cette question.

J'ose espérer que votre collègue Mme Schlitz apportera des réponses à ce drame que constituent les viols en temps de guerre.

01.13 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor het antwoord. 24 man op 8 m², vernederingen, geweld, ongewenste verdovingen, die feiten in Polen en Belarus doen terugdenken aan de verschrikkingen van de 20e eeuw. Het verschil met Belarus is dat Polen zich in de EU bevindt en de Belgische politiek er directe verantwoordelijkheid voor draagt. U zegt dat Polen zijn grenzen moet beschermen en dat op een correcte manier moet doen, maar het rapport van Amnesty International wijst heel duidelijk op mensenrechtenschendingen. Het gebeurt dus niet op correcte wijze. Alle vluchtelingen verdienen een respectvolle behandeling, zoals u ook zegt. Hoe dan ook kunt u meer doen.

01.14 François De Smet (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, je ne vais pas interférer dans un débat intramajorité mais, quand même, je suis moi aussi un peu étonné et déçu par votre réponse.

Personne ne vous a demandé une condamnation morale de la Pologne, telle n'est pas la question. La question est la suivante: à l'instar d'autres pays européens, que pouvons-nous faire pour sensibiliser de manière plus proactive certaines personnes qui ne sont peut-être même pas au courant – c'est tout à fait possible – qu'il est plus facile aux Pays-Bas, en Belgique ou dans d'autres pays qu'en Pologne de prendre en charge une grossesse non désirée?

Si des questions vous sont posées à ce sujet aujourd'hui, c'est parce que différentes ONG ont écrit à plusieurs députés. C'est donc qu'il y a un vrai problème, de sorte que nous pouvons espérer davantage de proactivité et non pas une réponse administrative. Même si cette réponse n'est pas incorrecte, je pense que nous pouvions légitimement espérer plus de votre part, sans pour autant devenir président de parti.

01.15 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, en introduction de ma question, je rappelais la résolution que nous avons adoptée massivement il y a quelques jours, qui demande notamment à la Belgique de prendre des dispositions utiles pour soutenir la lutte contre les violences sexuelles dont sont victimes les Ukrainiennes, de porter un message au niveau international et d'entreprendre des actions.

Aujourd'hui, une action que nous pouvons porter est effectivement le visa humanitaire, qui va permettre à ces femmes de faire le choix, dans le cadre de ces dommages qu'elles vivent et qui sont directement liés à l'agression russe en Ukraine, de ne pas garder un enfant si elles ne souhaitent pas le garder, et de vivre ce choix librement. En outre, nous avons également un message à transmettre à nos partenaires européens, en leur disant qu'ils doivent avoir une attitude respectueuse à l'égard de ces femmes, qui sont les victimes directes de la cruauté des hommes.

Par ailleurs, nous avons un rôle à jouer à tous les niveaux en allant aider sur le terrain, en indiquant les options qui se présentent, notamment un soutien psychologique à ces femmes aux frontières de l'Europe, en Pologne, à ces femmes qui attendent qu'on leur tende la main. Je pense vraiment que nous devons porter ce message, que nous devons être forts et que nous ne pouvons pas dire que nous ne sommes pas concernés par cette question prétendument migratoire.

Il s'agit d'une main tendue vers les Ukrainiennes et les Ukrainiens, comme nous avons tendu la main pour mettre en place la protection temporaire, comme nous tendons encore aujourd'hui la main pour garantir un accueil en Belgique. Ces femmes sont dans un contexte spécifique et particulier, elles sont victimes de la

guerre et doivent aujourd'hui en assumer les conséquences, ce qu'elles ne souhaitent peut-être pas faire. Nous devons leur permettre de faire leur choix, car ces femmes ne peuvent peut-être pas aller de Pologne en Belgique aussi facilement que nous pourrions le penser.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Questions jointes de

- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les ordres de quitter le territoire délivrés aux Afghans" (55027349C)
- Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le taux de protection des réfugiés afghans" (55027582C)
- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La politique du CGRA à l'égard des Afghans" (55027699C)
- Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le regroupement familial pour les femmes afghanes qui veulent fuir le régime taliban" (55027744C)
- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les voies migratoires légales pour les Afghans" (55028092C)

02 Samengevoegde vragen van

- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De bevelen om het grondgebied te verlaten voor Afghanen" (55027349C)
- Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De beschermingsgraad bij Afghanen" (55027582C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het beleid van het CGVS tenover Afghanen" (55027699C)
- Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Gezinshereniging voor Afgaanse vrouwen die het talibanregime willen ontvluchten" (55027744C)
- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De legale migratiekanalen voor Afghanen" (55028092C)

02.01 **Hervé Rigot** (PS): Monsieur le secrétaire d'État, en mars dernier, 680 Afghans ont reçu, de la part des autorités belges, un ordre de quitter le territoire (OQT). La décision provient du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA).

Le commissaire général Dirk Van Den Bulck indique lui-même: "Il y a encore de la violence, mais tout le monde n'est pas visé par les talibans. Ils s'attaquent à des profils bien particuliers. Dès lors, il n'y a plus de raison de prendre les mêmes mesures de protection que par le passé." Et de poursuivre: "En février, les demandeurs d'asile afghans ont été appelés et, en mars, beaucoup d'entre eux ont reçu une réponse négative et un ordre de quitter le territoire", ajoute-t-il. Selon lui, "il est très exceptionnel qu'autant de refus d'accorder une protection soient émis au cours du même mois".

Seuls les demandeurs d'asile courant personnellement un réel danger, suivant le CGRA, ont obtenu une autorisation. C'est notamment le cas des défenseurs des droits de l'homme, des journalistes et de ceux dont l'orientation sexuelle n'est pas tolérée par les talibans.

Néanmoins, monsieur le secrétaire d'État, je m'inquiète de l'évolution de la situation. Comment expliquez-vous le taux si élevé de réponses négatives aux demandeurs de protection internationale afghans en ce mois de mars? À qui les OQT ont-ils été délivrés: hommes, femmes, familles afghanes? Quelles démarches entreprenez-vous pour assurer leur retour en ce cas? S'agit-il d'un retour volontaire ou forcé? Je pense aussi au constat de l'ONU à propos de la situation afghane.

En août 2021, consécutivement au retrait des forces armées internationales d'Afghanistan, la situation sécuritaire et humanitaire s'est rapidement détériorée. Des Afghans ont ainsi été évacués et enregistrés en Belgique comme victimes de catastrophe. Quels indices vous permettent-ils de considérer que de tels retours peuvent se dérouler aujourd'hui en toute sécurité et donc sans mettre les intéressés en danger? Pouvez-vous m'indiquer enfin si, parmi ces 680 OQT, il existe des dossiers reliés aux grévistes de la faim souhaitant régulariser leur situation sur la base d'une demande 9 bis?

02.02 **Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, op 22 maart 2022 heb ik u een vraag gesteld over de Afghanen. De opheffing van de bevoeging op de negatieve

beoordelingen en de beslissing van het CGVS om het subsidiaire beschermingsstatuut niet meer aan Afghanen toe te kennen, heeft heel wat ophef veroorzaakt. Gespecialiseerde advocaten, vluchtelingenorganisaties, maar ook alle voogden van minderjarige vluchtelingen, waren gechoqueerd door alle negatieve beslissingen die daarop volgden. In maart 2022 werden maar liefst 680 negatieve beslissingen genomen met een beschermingspercentage van nog geen 23 %. Ze hebben allemaal een bevel gekregen om het grondgebied te verlaten, terwijl het onmogelijk blijft om hun terugkeer te organiseren. Zo creëert men mensen zonder papieren en dat is in strijd met de Europese regelgeving.

Twee weken geleden werd dan bekend dat het CGVS de bevestiging op de negatieve beslissingen opnieuw ingevoerd heeft, zodat de situatie opnieuw geëvalueerd kan worden op basis van het arrest van de RvV van 31 maart 2022. Dat is een goede zaak. Hopelijk zal dit ook resulteren in een adequate bescherming van Afghanen.

Afghanistan wordt geleid door de uiterst repressieve en conservatieve taliban. Ondertussen is ook geweten dat het dragen van de boerka opnieuw verplicht werd voor vrouwen en dat ze niet langer alleen het huis mogen verlaten. Het ware gezicht van de taliban komt opnieuw te voorschijn. Daarbovenop komt de kwestie van de humanitaire ramp en de algemene voedselnoed. Een terugkeer naar Afghanistan is dus uiterst gevaarlijk, niet omwille van een algemene oorlogssituatie, maar omwille van het regime dat zijn wil oplegt door middel van geweld en omwille van de algemene humanitaire crisis.

Daarom gaf de UNHCR onlangs ook het officiële advies om de bevestiging van de negatieve beslissingen voor Afghanen in stand te houden. Het is dus duidelijk dat de Afgaanse vluchtelingen toch bescherming nodig hebben.

Wat zult u, gezien de omstandigheden, ondernemen om de Afghanen in België te beschermen?

Zal het CGVS de rechtspraak van de RvV en de richtlijnen van de UNHCR volgen en dus minstens het nemen van beslissingen bevestigen, niet enkel voor een paar dagen?

Zal er aan specifieke profielen zoals vrouwen en mensen die behoren tot religieuze en etnische minderheden, van wie men nu weet dat de taliban hen viseert, de hoedanigheid van vluchteling worden toegekend?

Zal er een bijzondere aandacht worden besteed aan het lot van kinderen, gezien de desastreuze humanitaire situatie?

Zal er voor de Afghanen die reeds in België verbleven en die een nieuwe asielaanvraag hebben ingediend sinds de machtsovername beslist worden dat hun aanvraag minstens ten gronde onderzocht zal worden?

02.03 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, tijdens de machtsovername in de zomer van 2021 vroegen velen zich af of de taliban milder zou zijn geworden. De nieuwe maatregelen van de taliban maken echter pijnlijk duidelijk dat er weinig is veranderd. Vrouwen worden opnieuw verplicht een boerka te dragen in het openbaar. Een vrouw die wordt betrappt zonder gezichtsbedekking zal worden gesanctioneerd. Een woordvoerder van de taliban voegde eraan toe dat vrouwen ook beter binnen blijven. Enkele weken geleden beslisten de taliban ook dat meisjes niet meer naar de middelbare school mogen gaan. De weinige rechten die vrouwen nog hadden, worden dus op dit moment in Afghanistan in sneltempo afgebouwd. Bovendien kreunt het land onder zware economische problemen en laait het geweld opnieuw op.

Gezinshereniging kan voor familieleden van Afgaanse erkende vluchtelingen een veilige en legale manier zijn om te ontsnappen aan het talibanregime. Naar aanleiding van het aangekondigde nieuwe Migratiewetboek heeft Vluchtelingenwerk Vlaanderen ook al gepleit voor betere en eenvoudiger regels voor gezinshereniging van derdelanders. De mogelijkheden voor mensen die internationale bescherming krijgen zijn op dit moment te beperkt om de werkelijke gezinssituatie van vluchtelingen te omvatten. Meerderjarige kinderen en broers of zussen worden bijvoorbeeld uitgesloten.

Zoals ik hier in de commissie al vaak heb vermeld, bestaan er ook veel drempels voor gezinshereniging. De procedures zijn een administratieve rompslomp en velen zien door de bomen het bos niet meer. Er bestaan ook heel wat extra kosten, zoals de DNA-tests. Bovendien moeten voor Afgaanse onderdanen de documenten in Islamabad worden ingediend. Door de beperkte bewegingsvrijheid van vrouwen is die reis

echter onmogelijk. Er bestaan op dit moment dus weinig legale migratiekanalen om Afghaanse vrouwen die worden onderdrukt door de Taliban de mogelijkheid te geven om via gezinshereniging een veilig onderkomen te vinden. Daarmee heb ik enkele vragen.

Wat is de impact van de nieuwe maatregelen die de Taliban hebben aangekondigd op aanvragen voor gezinshereniging van Afghaanse vrouwen? Hoe schat u die impact in? Hoe zult u de gezinshereniging van Afghaanse vrouwen faciliteren?

Zal het nieuwe Migratiewetboek zorgen voor verbeteringen aan de procedures voor gezinshereniging van derdelanders? Komt er bijvoorbeeld een gelijkschakeling van de drie verschillende vormen van gezinshereniging? Komt er een meer flexibele definitie van het gezin? Zullen meer familieleden van derdelanders recht hebben op gezinshereniging?

Welke andere verbeteringen aan de procedure voor gezinshereniging zijn volgens u nodig?

Ik hoop dat ik op alle vragen een antwoord zal krijgen.

02.04 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, le pouvoir taliban en Afghanistan confirme qu'il se dirige bien vers un régime autoritaire misogyne et dangereux, comme auparavant - pas de surprise.

Il nous revient aujourd'hui que l'Office des Étrangers bloquerait certains dossiers de regroupement familial en exigeant des documents impossibles à obtenir sauf paiement d'une somme importante, et ce, avant de permettre un test ADN.

On demande par exemple - c'est assez cocasse - un extrait de casier judiciaire afghan, donc taliban, d'un pouvoir que nous ne reconnaissons pas, à des personnes en Afghanistan pour pouvoir obtenir un rendez-vous à l'ambassade pour un test ADN. On a également parfois demandé une preuve de droit de garde des enfants, alors que depuis l'arrivée des talibans, il est interdit aux femmes d'avoir la garde des enfants.

Pour ces exemples, l'Office des Étrangers a expliqué "réfléchir à une alternative". Deux mois après, aucune solution n'a été apportée par l'Office des Étrangers.

Monsieur le secrétaire d'État, la Belgique ne reconnaît pas le pouvoir taliban. Quelle est donc la validité d'un document délivré par un pouvoir que l'on ne reconnaît pas? Quelle est la valeur d'un "casier judiciaire" vierge dans le pays des talibans?

Qu'attendons-nous pour faciliter l'arrivée d'Afghans par des voies sûres et légales comme celle du regroupement familial? Attendons-nous que le pouvoir taliban prône l'égalité entre hommes et femmes, ou organise la première Pride à Kaboul?

Dans ce cadre, le Canada a annoncé participer à un programme de réinstallation de 40 000 Afghans. L'Union européenne fait-elle aussi partie de ce programme de réinstallation? Je vous remercie.

02.05 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren Kamerleden, ik dank jullie voor de vragen over een aspect waarover ik zeker heel wat antwoorden kan geven. Ik kan het trouwens ook hebben over de humanitaire visa voor mensen uit Afghanistan, die ook bestaan.

Comme vous le savez, l'évaluation du besoin de protection internationale relève heureusement de la compétence d'instances indépendantes, à savoir dans un premier temps le CGRA, et le CCE en cas de recours.

L'évaluation des dossiers est réalisée en tenant compte de la situation dans le pays d'origine, des informations disponibles à ce sujet et des éléments individuels invoqués par le demandeur. Cette évaluation se fait en fonction des critères fixés par la loi et des conventions internationales - qu'on aime tellement. Il est heureux que cela se fasse de cette manière.

Comme je l'ai déjà dit à plusieurs reprises, on ne peut que se réjouir que le CGRA fasse le travail de manière indépendante et qu'il faudrait que cela puisse continuer dans les années à venir.

Het is dus niet gepast dat ik als staatssecretaris een uitspraak doe over de noodzaak aan bijzondere instructies voor specifieke profielen, zoals vrouwen, religieuzen, etnische minderheden of kinderen, noch over de wijze van behandeling van volgende verzoeken van Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. Het CGVS en de RvV zijn immers onafhankelijke instanties. Als u dat vandaag van mij zou vragen, zou u morgen niet kwaad mogen zijn als iemand anders op deze post van een andere partij dat ook zou doen en zijn eigen instructies zou meegeven. Laten we er vooral voor zorgen dat deze diensten hun werk in alle onafhankelijkheid kunnen doen.

Pour avoir un aperçu de la politique menée par le CGRA, je vous renvoie vers l'information qui est disponible sur leur site web.

La politique menée par le CGRA par rapport aux ressortissants afghans peut être résumée ainsi. Tout d'abord, le CGRA reconnaît que la situation est très problématique et celle-ci est dès lors évaluée avec la prudence nécessaire.

Ensuite, dans l'évaluation du besoin d'accorder un statut de réfugié, de nombreuses situations sont prises en compte en fonction de la situation et du profil individuel. Je ne pense pas que je vous apprends quelque chose mais je tiens quand même à le préciser.

Dans un second temps, si un statut de réfugié n'est pas déjà accordé, le CGRA procède à l'évaluation de la protection subsidiaire. Il estime à cet égard que compte tenu de la situation générale, il n'y a pas de raison d'accorder la protection subsidiaire de manière automatique. Cela peut éventuellement être le cas dans des circonstances particulières et individuelles, même si cela reste plutôt exceptionnel. Le nombre plus élevé de décisions de refus prises en mars est lié au fait qu'il a fallu rattraper le retard pris pour les dossiers traités pendant la période allant d'août 2021 à février 2022.

À cette époque, les décisions concernant la reconnaissance du statut de réfugié étaient prises et notifiées, mais la notification des décisions avait été suspendue pour les dossiers dans lesquels il n'y avait pas d'indication immédiate permettant d'accorder le statut de réfugié. Cette mesure de suspension a été prise dans l'attente de plus d'informations sur la situation en Afghanistan. Depuis peu, des informations suffisantes sont à nouveau disponibles, selon le CGRA. C'est pourquoi en mars, un nombre relativement plus élevé de décisions de refus ont été prises. Ce n'est toutefois pas représentatif de la politique menée car un grand nombre de décisions de refus ont été prises en peu de temps.

Concernant l'évaluation de la possibilité de retour, il faut attendre la décision du Conseil du Contentieux des Étrangers qui doit se prononcer sur les recours introduits à l'encontre des décisions de refus de protection internationale. Ensuite, le risque de retour sera évalué en tenant compte, principalement, des aspects suivants.

En cas de décision finale de refus de la demande de protection internationale, en principe il existe une présomption qu'il n'y a pas besoin de protection. Avant de procéder à un retour, il y a toujours un examen individuel à la lumière de l'article 3 et éventuellement de l'article 8 de la Convention européenne des droits de l'homme. Cet aspect est évalué individuellement.

Dans votre question vous parlez de 680 ordres de quitter le territoire. Il ne s'agit pas de 680 ordres de quitter le territoire puisque le CGRA ne délivre pas d'ordres de quitter le territoire. Délivrer un ordre de quitter le territoire relève de la compétence de l'Office des étrangers. L'Office n'a pas encore délivré d'ordre de quitter le territoire à la suite d'une décision négative rendue par le CGRA au mois de mars pour un ressortissant afghan. À ma connaissance, aucun des dossiers qui ont été saisis par l'administration pour des grévistes de la faim n'a fait l'objet d'une décision du CGRA au mois de mars 2022.

Je ne comprends pas votre question sur la nationalité. En effet, je me souviens très bien que nous avons déjà discuté de la nationalité des grévistes de la faim. Si je ne m'abuse, ils s'agissaient à 95 % de Marocains, d'Algériens ou de Tunisiens. Je ne pense pas qu'un Afghan se trouvait parmi eux. Je peux me tromper. En tout cas, ce n'est pas l'axe principal. Je tiens à le préciser car je me souviens qu'il y a quelques mois, une députée bruxelloise me disait qu'il était scandaleux que tous les grévistes de la faim n'avaient pas été régularisés car ceux-ci devraient être renvoyés en Syrie ou en Afghanistan. Je constate donc qu'un travail doit encore être fait en la matière. Et ce travail est réalisé tous les jours.

Monsieur Moutquin, madame Platteau, la Belgique ne reconnaît évidemment pas le pouvoir des talibans.

Pourtant, on ne peut pas demander à l'Office des étrangers d'appliquer la loi à la carte. Certains membres de la famille ont un droit au regroupement familial. Toutefois, la reconnaissance de ce droit est subordonnée aux conditions fixées dans la loi des étrangers. La présentation d'un extrait de casier judiciaire est une des conditions.

De manière générale, il est recommandé à toute personne se trouvant dans l'incapacité de présenter les documents permettant à l'administration de vérifier que les conditions d'un regroupement familial sont remplies d'en expliquer les raisons. L'Office des étrangers prendra sa décision en tenant compte de toutes les informations dont il dispose. À défaut d'un extrait de casier judiciaire, l'Office des étrangers évaluera le risque sécuritaire en consultant les différents organes de sécurité. Il n'est pas du tout correct d'insinuer que le regroupement familial n'est pas possible pour les Afghans.

Het is moeilijk om de impact van de nieuwe maatregelen van de taliban op aanvragen tot gezinshereniging van Afghaanse vrouwen in te schatten. De Belgische ambassade in Islamabad ontvangt nog steeds visumaanvragen. Daaruit blijkt dat de situatie voor vrouwen in Afghanistan zonder discussie allesbehalve benijdenswaardig is, maar dat zij nog steeds de mogelijkheid hebben om een visumaanvraag in te dienen, met name dankzij de steun die zij krijgen van de personen met wie zij zich willen herenigen in België. Op hun beurt worden die personen ondersteund door verschillende organisaties. Wij hebben met de evacuatie in het kader van de operatie Red Kite trouwens ook uitzonderlijk veel middelen en personeel gemobiliseerd om een antwoord te bieden op de uitzonderlijke situatie.

Het is echter niet mogelijk en niet gewenst om enkel voor Afghaanse vrouwen een gunstregime te creëren voor aanvragen tot gezinshereniging. In de mate van het mogelijke streven wij voor die dossiers nog meer naar een zo kort mogelijke behandelingstermijn indien op basis van het dossier snel een beslissing kan worden genomen. Wij hebben in de Kamer overigens al gediscussieerd over gunstregimes. Waarom de ene nationaliteit wel en de andere niet? Op basis van die discussies en omdat ik weet hoe consequent men altijd is, vermoed ik dat niemand een gunstregime vraagt.

En outre, après l'évacuation au mois d'août, l'Office des étrangers a continué à accorder des visas humanitaires aux Afghans qui sont en danger après la prise de pouvoir des Talibans. La Commission a demandé un *pledge* aux États membres en échange d'un financement pour des Afghans qui peuvent entrer dans l'État membre par une voie légale et qui, ensuite, ont obtenu une protection internationale dans cet État membre. Ce *pledge* concerne la période entre le 1er janvier 2021 et le 31 décembre 2022. Dans ce cadre, nous avons déjà atteint le nombre de 425 personnes et mes services continuent à traiter des demandes similaires.

Nous avons mené l'opération Red Kite et nous avons fait venir des activistes, des journalistes, des juges, des personnes qui se battent pour le droit des femmes. Je me suis battu pour que ces gens soient sur notre liste et je remercie ceux qui ont fait le travail avec moi.

Ten slotte, de werkzaamheden in verband met het Migratiewetboek, inclusief de procedure gezinshereniging, gaan onverminderd voort. De commissie van experts zal voorstellen formuleren in overleg met de asiel- en migratiediensten en de vele actoren, waaronder het middenveld. Ik wil daarop dan ook niet vooruitlopen, maar ik hoef u niet uit te leggen in welke richting het volgens mij moet gaan.

De **voorzitter**: De heer Rigot is vertrokken.

02.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, u beroept zich, zoals gewoonlijk, op de onafhankelijkheid van het CGVS. Het CGVS is inderdaad onafhankelijk. Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne deed u wel onmiddellijk allerlei statements. Nu wij over het dossier met betrekking tot Afghanistan een reactie vragen, verwijst u naar de onafhankelijkheid van het CGVS. Ik vind dat toch opmerkelijk.

Wij hebben vorige week in de commissie kunnen verkrijgen dat er een hoorzitting komt over de kwestie met de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Dat is maar goed ook, want het ontbreekt echt aan duidelijkheid inzake het beleid met betrekking tot Afghaanse asielzoekers. Het is echt belangrijk te weten welke parameters er bijvoorbeeld gebruikt werden voor de opheffing van de bevrozing en hoe de veiligheidssituatie in Afghanistan nu wel beoordeeld wordt.

Ook blijft onduidelijk wat er zal gebeuren met Afghanen die niet als vluchteling worden erkend. Zij kunnen geen kant op. Zij kunnen en mogen niet terug naar Afghanistan. Ze mogen hier ook niet blijven. Ze worden

dus aan hun lot overgelaten. Ik vind dat onaanvaardbaar. Ik ben heel benieuwd welke uitleg de heer Van den Bulck daaraan zal geven. Ik verwacht uiteraard ook dat daaraan echt iets zal gedaan worden.

02.07 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses. Nous avons travaillé ensemble pendant un an et demi et je n'ai jamais tenu de propos exagérés. N'en tenez pas non plus! Je n'ai pas dit que l'Office des étrangers bloquait systématiquement toutes les demandes de regroupement familial. J'explique que les procédures administratives actuelles au pays des Talibans sont rendues compliquées et que *de facto*, certaines familles ont en effet leur procédure qui est bloquée. D'ailleurs, l'Office des étrangers a lui-même répondu que des solutions devaient être trouvées, notamment pour deux documents: l'extrait judiciaire et la légitimité d'une reconnaissance de maternité sur un enfant. Ces deux documents qui sont aujourd'hui nécessaires dans le cadre d'un regroupement familial sont compliqués à trouver au pays des Talibans. Il faut pouvoir trouver une solution. Je n'ai pas dit que toutes les demandes de regroupement familial étaient bloquées.

Depuis l'arrivée au pouvoir des Talibans en août 2021, les décisions ont été gelées sur demande du HCR. Elles ont été dégelées ensuite par le CGRA malgré le fait que le HCR avait demandé de les maintenir gelées. Les décisions ont ensuite été invalidées par le CCE, donc elles ont été regelées. Aujourd'hui, une semaine après l'annonce que la burqa est imposée en Afghanistan, les décisions sont négatives.

On s'était mis d'accord sur une politique juste et humaine et on se rend compte qu'aujourd'hui, la situation des réfugiés afghans est problématique. Le traitement actuel des réfugiés afghans est humainement lamentable et il est juste ridicule!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- **Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het Europees pakket aan maatregelen voor de versoepeling van arbeidsmigratie" (55027478C)**
- **Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De voorstellen van de Europese Commissie inzake arbeidsmigratie" (55027503C)**
- **Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het recente voorstel van de Europese Commissie inzake arbeidsmigratie" (55027663C)**

03 Questions jointes de

- **Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La série de mesures au niveau européen pour l'assouplissement de la migration professionnelle" (55027478C)**
- **Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les propositions de la Commission européenne en matière de migration professionnelle" (55027503C)**
- **Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La récente proposition de la Commission européenne concernant la migration professionnelle" (55027663C)**

De **voorzitter**: De heer Roggeman is verontschuldigd.

03.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): *Veel Europese landen worden geconfronteerd met krapte op de arbeidsmarkt. Volgens Eurostat heeft België een vacaturegraad van bijna 5 procent. Door een vergrijzende bevolking zal het in de toekomst nog moeilijker worden om alle vacatures in te vullen. Om de krapte op te vangen heeft de Europese Commissie een beleidsplan voor legale migratie voorgesteld. De Europese Commissaris Ylva Johansson onderstreept hierbij dat legale migratie cruciaal is voor ons economisch herstel, de digitale en groene transitie en het creëren van veilige kanalen naar Europa.*

Het beleidsplan bestaat uit verschillende initiatieven. Om de operationele samenwerking met partnerlanden te verbeteren stelt de Commissie voor om een EU-talentenpool op te zetten, waar werkgevers en potentiële werknemers in contact kunnen komen. De Commissie wil ook de richtlijn "langdurig ingezetenen" herzien. Zo zal het mogelijk zijn om verblijfsperioden in verschillende lidstaten te cumuleren, zodat je sneller de status van langdurig ingezetene kan ontvangen.

Daarnaast wil de Commissie ook de richtlijn "gecombineerde vergunning" herzien. Hierbij zou het mogelijk zijn om een aanvraag voor werk en verblijf zowel vanuit een derde land als in de EU-lidstaat aan te vragen. Deze herziening zou een oplossing kunnen betekenen voor mensen die werken met een precair

verblijfstatuut. Te veel mensen in ons land worden uitgebuit door malafide werkgevers zonder toegang tot de beschermingsmechanismen van onze welvaartstaat. In veel sectoren schreeuwen bedrijven om personeel. De hervorming kent dus alleen maar winnaars. Hieromtrent heb ik enkele vragen:

In welke fase zit het voorstel van de Europese Commissie?

Zijn er al landen bekend waarmee partnerschappen zullen worden afgesloten?

Wanneer komen de voorstellen op tafel in de Raad van Ministers? Denkt u dat er een akkoord zal zijn over deze maatregelen?

Wat zijn de voordelen van de voorstellen van de Europese Commissie?

03.02 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, onlangs stelde de Europese Commissie haar plannen voor met betrekking tot de versoepeling van de legale migratie naar Europa. Meer concreet zou de Commissie eind dit jaar nog de deur willen openzetten voor arbeidsmigranten uit landen zoals Egypte, Marokko en Tunesië. In een latere fase zouden er ook nog *talent partnerships* met Senegal, Nigeria, Pakistan en Bangladesh op de agenda staan. Verschillende van die landen staan bekend voor hun gebrek aan medewerking aan, of zelfs ronduit tegenwerking van, de terugname van hun illegale onderdanen. In de plaats van deze landen eindelijk sancties op te leggen, worden ze door de opening van legale immigratiekanalen beloond. Daarmee doet de Commissie net het omgekeerde van wat ze herhaaldelijk heeft beloofd en zet ze de wereld op zijn kop. Zelf pleitte u eerder voor sancties tegen onwillige derde landen en stelde u dat Europa moet stoppen met praten zonder stok achter de deur.

Acht u de opening van een bijkomend legaal immigratiekanaal, respectievelijk de versoepeling van de bestaande regels voor betreffende landen, een goed idee?

Bij het recente voorstel van de Commissie is meer dan één kanttekening te plaatsen. Zijn er punten waarbij de Belgische regering een voorbehoud maakt? Zo ja, dewelke? In welke richting wenst u zelf het voorstel bij te sturen? U maakt natuurlijk samen met uw collega's deel uit van de organen die die beslissing zullen nemen en het voorstel zullen bijwerken. U bent daar dus niet louter de toeschouwer van. U kunt het voorstel nog in een bepaalde richting sturen, ik zou graag weten dewelke. Zo niet, zal de Belgische regering het voorstel van de Europese Commissie dan steunen of niet?

03.03 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Zoals ik in de plenaire vergadering van vorige week al verduidelijkte, maakt arbeidsmigratie integraal deel uit van het Europees pact over asiel en migratie. Mijnheer Van Langenhove, uit een debat waarbij u aanwezig was met mezelf en de heer Van Grieken, uw partijvoorzitter, weet ik dat uw partij geen tegenstander is van arbeidsmigratie. Ze beseft immers dat naast het activeren van iedereen in dit land ook nog altijd arbeidsmigratie nodig zal zijn. Dat moet wel selectief en op de juiste manier gebeuren.

In het Europees asiel- en migratiepact is het effectief belangrijk dat er rond arbeidsmigratie gewerkt wordt. In die context heeft de Europese Unie vorige week een mededeling gepubliceerd die het begin moet vormen van een aantal gesprekken. Dit zorgt ervoor dat daar verder over kan worden gesproken in de Raad en dat het voorstel in de juiste richting kan worden gestuurd. De Commissie wil een duurzaam Europees beleid inzake legale migratie met wetgevende, operationele en toekomstgerichte elementen.

In de operationele pijler stelt de Commissie voor om prioritair een aantal projecten op te zetten. De Commissie spreekt daarbij over Marokko, Tunesië en Egypte, landen waarmee wij belangrijke migratiebanden hebben. Het gaat over een voorstel van de Europese Commissie, dat België en de andere lidstaten zullen bekijken. Daarbij moeten wij rekening houden met heel wat aspecten, onder andere het misbruik van de gecombineerde vergunning, waarvan wij recent heel wat signalen opvangen. Wij moeten correct de voordelen voor ons land afwegen – *what's in it for us* –, zowel op economisch vlak met arbeidsmigratie, als op het vlak van terugkeer.

België heeft een rijke traditie van economische migratie en heeft reeds ervaring met projecten van circulaire migratie. Die traditie moeten wij voortzetten gelet op het probleem van de verouderende bevolking in Europa en de vraag van onze bedrijven om arbeidskrachten, wier vacatures niet ingevuld geraken. Inderdaad, ook onze ondernemers zijn vragende partij voor efficiënte, snelle en transparante procedures van arbeidsmigratie om tegemoet te komen aan de tekorten op de arbeidsmarkt, zonder dat dat ons ontslaat van de verantwoordelijkheid om elke inwoner die kan werken effectief aan het werk te krijgen.

Legale arbeidsmigratie hoort een win-winsituatie te zijn voor het land van herkomst en voor het land van

bestemming, alsook voor de persoon zelf. Ons model van vraaggestuurde arbeidsmigratie komt daaraan dan ook tegemoet. Buitenlandse werknemers kunnen via de gecombineerde vergunning naar België komen indien zij aan verschillende voorwaarden voldoen, waaronder een arbeidscontract bij een Belgische werkgever. Afhankelijk van de gewestelijke wetgeving kan dat vooral voor tewerkstelling in knelpuntberoepen zijn, jobs waarvoor onze bedrijven dus geen personeel vinden.

Men suggereert hier wel vaker om mensen zonder papieren in ons land aan werk te helpen via de gecombineerde vergunning. Dat is echter niet de geëigende weg, omdat dat veel problemen oplevert. Als wij mensen zonder papieren op die manier aan werk helpen, dan tonen we dat immigranten in hun land van herkomst niet eens een vergunning hoeven te vragen. Immers, als blijkt dat ze hun vergunning kunnen aanvragen eens ze in België zijn, waarom zouden zij dat dan nog doen in hun land van herkomst?

Wij willen daarom vraaggestuurd te werk gaan. Dat kan onder andere via het digitaal platform Coming to work in Belgium. Gisteren hebben wij daarover een aantal resultaten meegedeeld, wat bewijst dat we op het vlak van de *high potentials* en de knelpuntberoepen echt wel een aantal stappen in de juiste richting hebben gedaan.

De wetgevende voorstellen van de Europese Commissie komen tegemoet aan de nood om de bestaande procedures inzake arbeidsmigratie te stroomlijnen en te verbeteren. In België zetten wij daarvoor in concreto al belangrijke stappen, onder meer met de installatie een jaar geleden van het uniek loket, dat vandaag al resultaten laat zien.

Er is natuurlijk ook een belangrijke link met de problematiek rond de inactieve bevolking in België, zoals eerder gezegd. Ook binnen België kunnen we nog veel beter een beroep doen op het integreren van nieuwkomers, het begeleiden van de beroepsactieve bevolking op de arbeidsmarkt en het activeren van mensen die vandaag inactief zijn of die al een tijdje op zoek zijn naar werk. De collega's op de deelstatelijke niveaus maar ook op het federale niveau werken daaraan. Ik heb zelf steeds benadrukt dat we eerst moeten bekijken hoe we de activering van de legaal in België verblijvende bevolking zo hoog mogelijk kunnen krijgen.

Ik ben ook overtuigd van het nut van het activeren van personen die legaal in België verblijven, om hun een kans te geven zich te ontplooien, iets bij te leren en bij te dragen aan onze maatschappij. Dat is dan ook de reden waarom ik vanuit mijn bevoegdheid een actieplan voor activering en competentieverwerving van asielzoekers op poten heb gezet. Die mensen verblijven immers legaal in ons land en het is dus interessant om te bekijken of zij niet in een aantal knelpuntberoepen aan de slag kunnen gaan. Degenen die in het weekend nog wat vrije tijd hebben, kunnen bijvoorbeeld naar La Petite Merveille in Durbuy gaan, waar ondertussen een aantal asielzoekers aan de slag is, mee dankzij het actieplan dat we hebben ontwikkeld.

Last but not least, de activering en competentieverwerving van nieuwkomers is voor mij een belangrijke prioriteit. Dit zal dan ook worden besproken tijdens de interministeriële conferentie Asiel en Migratie. Dat zal het volgende thema worden en dat zal wellicht bijzonder boeiend zijn.

03.04 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat arbeidsmigratie deel uitmaakt van het Europees pact. Het is inderdaad goed dat er op Europees niveau wordt nagedacht over hoe wij dat kunnen organiseren. U verwees in uw antwoord naar de verouderende bevolking en de krapte op de arbeidsmarkt. Wij zullen arbeidsmigratie wellicht nodig hebben voor onze economie.

Ik ben het helemaal met u eens dat wij ook mensen die hier reeds verblijven naar de arbeidsmarkt moeten begeleiden. Wij moeten nieuwkomers beter kunnen integreren. Mensen met een migratieachtergrond moeten ook geactiveerd kunnen worden, want de cijfers op dat vlak zijn zeker niet rooskleurig op de Belgische arbeidsmarkt. Er is vandaag een studie verschenen die zegt dat veel werkgevers mensen tewerkstellen via detachering, maar dat de kwaliteit van die arbeid te wensen overlaat.

Er zitten zeer veel waardevolle elementen in de nieuwe voorstellen van de Europese Commissie over de herziening van de gecombineerde vergunning. Er is bijvoorbeeld een reëel risico van uitbuiting door werkgevers als het lot van iemands verblijfsvergunning te sterk in handen is van een bepaalde werkgever. De Europese Commissie zal moeten nadenken over hoe die gevallen van uitbuiting kunnen worden verminderd. Ik heb daarover nog een vraag op de agenda, naar aanleiding van een VUB-studie. Wij kunnen hier dus later op terugkomen.

03.05 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, de tewerkstellingscijfers van allochtonen in België zijn erbarmelijk. Ik begrijp dus niet waarom u het plan van de Europese Commissie wilt uitvoeren en nog meer migranten uit Senegal, Nigeria, Pakistan, Bangladesh enzovoort naar hier wilt halen, terwijl wij evengoed gewoon de werklozen en inactieven uit Brussel – het loopt hier vol met werklozen – kunnen activeren en inschakelen in onze economie. Dat is voor iedereen het beste.

Iedereen heeft het in de commissie over onze economie en de weldaden die arbeidsmigranten zouden opleveren voor onze economie, maar het leven is meer dan alleen economie. Het draait niet enkel om de economie, wij moeten ook kijken naar de impact van al die migranten op ons onderwijs, op de huizenmarkt, op de sociale cohesie in onze samenleving en op justitie, want onze gevangenissen zitten vol met migranten. De lusten van de arbeidsmigratie zijn voor de werkgevers, voor de grote bedrijfseigenaars en voor het grootkapitaal dat hiervan profiteert, maar de lasten zijn natuurlijk voor de minderbedeelde Vlamingen die in dezelfde wijken wonen als de vele allochtonen die daar samenhooken en voor grote samenlevingsproblemen zorgen. De lusten en de lasten zijn dus echt verkeerd verdeeld.

Tot slot heb ik nog een laatste puntje over iets wat niet zo duidelijk is. Er wordt hier gedaan alsof het gaat om hoger opgeleiden en gewenste profielen. We spreken dan bijvoorbeeld over dokters en ingenieurs die vanuit Bangladesh en Nigeria naar België zouden komen. Als we het beste voor die landen willen en willen dat die door ontwikkeling uit de armoede geraken, zouden die hooggeschoolde profielen dan niet beter in eigen land blijven om de ontwikkeling van hun land te ondersteunen? Als het niet om deze specifieke groepen gaat, dan gaat het om lager opgeleide mensen. U wilt dus honderdduizenden arbeidsmigranten naar hier halen om te concurreren met de mensen die nu reeds moeilijkheden ondervinden om op het einde van de maand hun rekeningen en facturen te kunnen betalen. Mensen zullen moeten concurreren met mensen uit Bangladesh, Senegal en Nigeria voor de jobs die nu al te slecht verloond worden. Dat krijgt men toch op geen enkele manier uitgelegd!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Syrische vluchtelingen in Turkije" (55027556C)

04 Question de Eva Platteau à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les réfugiés syriens en Turquie" (55027556C)

04.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, in Turkije worden meer dan 3,7 miljoen Syrische vluchtelingen opgevangen. De Europese Unie geeft hiervoor miljarden euro's aan Turkije.

Wij zien het antivluchtelingensentiment bij de Turkse bevolking de voorbije jaren helaas ook sterk toenemen. 11.11.11 heeft enkele weken geleden een rapport uitgebracht waarin de penibele situatie van Syrische vluchtelingen in Turkije wordt aangekaart. Daarin werden 944 Syrische vluchtelingen in Turkije bevraagd. Op basis hiervan kwam men tot een aantal vaststellingen.

Er is sprake van dwang en fysiek geweld, waarbij Syriërs ook vrijwilligeterugkeerformulieren moeten ondertekenen. Na hun terugkeer worden ze ook vaak vastgezet en mishandeld. Meer dan de helft van de Syrische vluchtelingen voelt een toenemende druk om Turkije te verlaten. Maar liefst 80 % van de ondervraagden kent Syriërs die Syrië een tweede keer moesten ontvluchten nadat ze werden teruggestuurd. De terugkeer gebeurt via detentiecentra, die worden gefinancierd met EU-steun. 11.11.11 vraagt daarover een onafhankelijk onderzoek. Ook blijkt dat 74 % van de Syriërs niet in zijn basisbehoeften kan voorzien. Het aantal Syriërs dat een werkvergunning in Turkije heeft, is minimaal. Slechts 30 % van de Syrische vluchtelingen gaf aan in Turkije te willen blijven.

Dit rapport toont de precaire situatie van Syrische vluchtelingen in Turkije aan. Ze hebben er geen toekomstperspectief, waardoor velen zich genoodzaakt zien om de gevaarlijke tocht richting Europa te ondernemen. Er is duidelijk nood aan een duurzame oplossing voor de Syriërs in Turkije.

Mijnheer de staatssecretaris, hoe kijkt u naar de toekomst van de deal tussen Europa en Turkije? Welke inspanningen kan België leveren om bij te dragen aan duurzame oplossingen? Bent u op de hoogte van Syriërs die worden gedwongen om zogenaamde vrijwilligeterugkeerdocumenten te ondertekenen? Hebt u het toenemende aantal deportaties van Syriërs besproken tijdens uw bezoek aan Turkije? Steunt u de vraag

naar een onafhankelijk onderzoek naar de gesloten detentiecentra in Turkije? Tot slot, wat is de stand van zaken inzake de hervestiging van Syrische vluchtelingen?

04.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Platteau, de EU-Turkijeverklaring heeft geholpen om de migratiestromen beter te beheren. Voor mij staat de deal ook symbool voor de Europese solidariteit met Turkije, een land dat het grootste aantal vluchtelingen ter wereld opvangt. De nieuwe financieringsmodaliteiten bieden dan ook de kans om te leren uit fouten en tegelijkertijd in te zetten op duurzame acties die ook op lange termijn perspectief kunnen bieden aan de vele mensen op de vlucht.

Ik ben op de hoogte van de verschillende rapporten en berichten uit Turkije over de terugkeer naar Syrië. Mijn positie in dezen is dat vrijwillige terugkeer steeds een mogelijkheid moet zijn. Gedwongen terugkeer naar Syrië kan uiteraard enkel wanneer deze conform is aan het internationaal recht. Ter zake zijn de richtlijnen die het VN-vluchtelingenagentschap daarover heeft opgesteld uiterst relevant.

Zoals gevraagd in een recente Kamerresolutie, heb ik de terugkeer en de ondersteuning van Syriërs besproken tijdens mijn missie in Turkije, waar ik onder meer met de minister van Binnenlandse Zaken heb gesproken. Ik heb ook gesprekken gevoerd met de EU-delegatie en met verschillende VN-agentschappen die in Turkije werkzaam zijn en een meer genuanceerd beeld van de situatie schetsen. Ook zij zorgen voor een onafhankelijke controle en krijgen Europese financiering. UNHCR monitort bijvoorbeeld het terugkeerbeleid in 16 Turkse provincies. Wanneer er een vermoeden van dwang bestaat, wordt de zaak besproken met de Turkse overheid.

Sinds 2013 hervestigde België 1.939 personen uit Turkije, allen met de Syrische nationaliteit. Daarmee staat Turkije op de eerste plaats wat betreft het aantal hervestigde vluchtelingen en is het het belangrijkste hervestigingsland voor België. In 2021 hervestigde België trouwens nog eens 451 personen uit Turkije.

04.03 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat we lessen moeten trekken uit de deal van de EU met Turkije en moeten leren uit onze fouten. Ik heb echter niet gehoord welke lessen we daaruit kunnen trekken. Wellicht zal mijn fractie daar andere lessen uit trekken dan de uwe. We maken ons als Europa kwetsbaar als we met landen als Turkije dergelijke deals sluiten. Ik houd het hierbij.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De voorzitter: Vraag nr. 55027583C van de heer Roggeman wordt op zijn vraag uitgesteld.

05 **Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het verlenen van politiek asiel aan voormalig Ecuadoraans president Rafael Correa" (55027584C)**

05 **Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'asile politique accordé à l'ancien président équatorien Rafael Correa" (55027584C)**

05.01 **Dries Van Langenhove** (VB): *Het Laatste Nieuws* berichtte op 22 april dat de ex-president van Ecuador, Rafael Correa, volgens verschillende buitenlandse media en ook zijn advocaat, in België erkend werd als vluchteling. Ondertussen zou Ecuador België om de uitlevering van de voormalige president gevraagd hebben.

Kunt u bevestigen dat de heer Correa inderdaad het statuut van erkend vluchteling heeft mogen ontvangen? Van wanneer dateert die beslissing? Acht u een dergelijke beslissing politiek opportuun?

05.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, het is u ongetwijfeld bekend dat in België onafhankelijke instanties, in eerste instantie het CGVS en in beroep de RvV, de verzoeken om internationale bescherming beoordelen. Het is voor mij dan ook niet opportuun hier een oordeel over te geven.

Het is voor het CGVS ook niet mogelijk informatie te verspreiden over individuele dossiers, zelfs niet om te bevestigen of een verzoek om internationale bescherming werd ingediend. Dat zou in strijd zijn met de GDPR en ook met de Europese reglementering en met de vreemdelingenwet zelf. Daarnaast zou dat voor het CGVS in strijd zijn met het beroepsgeheim.

Ik kan u dus niet veel meer zeggen dan wat ik gezegd heb. Wij moeten aanvaarden – en wij mogen er blij

om zijn – dat in België onafhankelijke instanties dat werk doen.

05.03 Dries Van Langenhove (VB): Elke dag word ik blij wakker, wetende dat het CGVS massaal asioldossiers goedkeurt.

Alle gekheid op een stokje, ik meen dat de manier van werken in dit land nog voor heel veel verbeteringen vatbaar is. Wij zouden eens grondig moeten nadenken in de komende jaren over hoe wij het asielbeleid, het migratiebeleid, in België kunnen hervormen opdat het enige geloofwaardigheid terugkrijgt en het asielrecht wordt gebruikt waarvoor het echt dient.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De ondersteuning door EASO/EUAA" (55027609C)

06 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'appui de l'EASO/EUAA" (55027609C)

06.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, dit is een belangrijke opvolgvraag. Midden december raakte bekend dat België de hulp heeft ingeroepen van het EASO om de piekende asielinstroom het hoofd te bieden. Op korte termijn zou het Europese bureau wooncontainers leveren voor de opvang van asielzoekers en ook medewerkers ter beschikking stellen. Ter zake ondertekende u eind vorig jaar met uitvoerend directeur mevrouw Gregori van EASO een operationeel plan dat in de daaropvolgende weken zou worden uitgerold.

In hoeverre is het operationeel plan ondertussen uitgerold? Over hoeveel wooncontainers gaat het precies en hoeveel asielzoekers, in orde van grootte, worden er momenteel in opgevangen?

Hoeveel medewerkers stelt het EASO momenteel concreet ter beschikking en waaruit bestaat precies hun taak? Hoe beoordeelt u deze samenwerking over het algemeen?

Bent u van plan om in de toekomst nog meer een beroep te doen op de ondersteuning van het EASO? Zo ja, waarvoor dan concreet?

06.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Langenhove, het operationeel plan is lopende voor zowel het leveren van de containers als het personeel. Momenteel is het EUAA, de nieuwe naam van het EASO, bezig om deze containers te installeren. Binnenkort zullen de eerste bewoners daarin opgevangen worden. Het EUAA stelt ook 21 medewerkers ter beschikking voor de begeleiding van asielzoekers en informatievoorziening. Daarnaast stelt het 25 tolken ter beschikking voor het verlenen van tolkdiensten in de verschillende opvangcentra in dit land.

De samenwerking verloopt voorlopig vlot. Indien de opvangnoden hoog blijven, bestaat de mogelijkheid dat Fedasil opnieuw een beroep doet op de ondersteuning van het EUAA in het kader van opvangcapaciteit of personeel. Dat zal afhangen van wat de toekomst brengt. Als er geld in de Europese Unie wordt gestoken, is het ook de bedoeling dat er iets voor in de plaats komt. Het feit dat het Europees Asielagentschap in andere landen actief is, is fijn, maar het is ook goed dat wij er een beroep op kunnen doen. In dezen zien we dat het effectief iets oplevert.

06.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, mijn fractie zou natuurlijk liever hebben dat dit allemaal in Belgische en nog liever in Vlaamse handen is. Zolang wij ervoor moeten betalen en in het Europese carcan actief moeten blijven, is het inderdaad interessant om de nodige hulp te krijgen bij de grote kosten die de asielcrisis met zich meebrengt.

U zegt dat binnenkort de eerste containers in gebruik zullen worden genomen. Waar en voor welke vluchtelingen zult u die precies in gebruik nemen? Maar misschien kan ik daarover nog een aantal opvolgvragen indienen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De inzage van gsm's en IT-materiaal" (55027611C)

07 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La consultation du contenu de GSM et d'équipements informatiques" (55027611C)

07.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, tijdens de gedachtewisseling over het jaarverslag van ons geliefde CGVS stelde commissaris-generaal Dirk Van den Bulck dat de wettelijke mogelijkheid tot inzage van gsm's en IT-materiaal in de praktijk zeer sterk is ingeperkt. Los van de beperkingen inzake privacy ging het voornamelijk over het feit dat zulks slechts mogelijk is in de tweede fase, afhankelijk van de vrijwillige medewerking van de betrokkene, en een weigering bovendien niet kan worden gebruikt tegen de persoon in kwestie.

Dat laatste is veeleer opmerkelijk, aangezien bij de lancering van het Transmigration Intelligence Team werd gesteld dat het de bedoeling is dat systematisch zou worden overgegaan tot het uitlezen van gsm's van transitmigranten, zodra er een vermoeden is dat ze het slachtoffer werden van mensenhandel of -smokkel, een veelvoorkomend fenomeen.

Technisch is het volgens de commissaris-generaal perfect mogelijk om het inkijken en uitlezen van dergelijk materiaal GDPR-conform te laten verlopen, al zou dat een sterke investering vergen. Gezien de beperkingen achtte hij de meerwaarde helaas uiterst miniem.

Bent u bereid de vigerende wetgeving aan te passen zodat de inzage reeds kan gebeuren in de eerste fase, dus door de Dienst Vreemdelingenzaken, zoals in sommige Europese landen reeds het geval is?

Hebt u de effectiviteit en efficiëntie van het systeem in andere landen reeds laten onderzoeken? Zo niet, bent u bereid om dat alsnog te doen?

07.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, vooreerst mogen we geen twee zaken door elkaar halen. De commissaris-generaal heeft het bij de gedachtewisseling over het jaarverslag gehad over het verloop van de asielprocedure. Dat is waarin het CGVS een rol speelt. Hij had het over de mogelijkheid tot het uitlezen van gsm's in het kader van de asielprocedure. Het gaat hier niet over het uitlezen van de gsm's van transitmigranten bij een interceptie door de politie, zoals werd voorgesteld bij de lancering van het Transmigration Intelligence Team. In dat geval gebeurt het uitlezen door de federale gerechtelijke politie. Daarover kunnen wellicht een aantal boeiende vragen gesteld worden aan de bevoegde minister van Justitie.

Wat het uitlezen van gsm's tijdens de asielprocedure betreft, voorziet de vreemdelingenwet in de mogelijkheid voor het CGVS tot inzage van gsm's of andere elektronische dragers. De inzage moet met toestemming van de verzoeker om internationale bescherming gebeuren. De mogelijkheid tot inzage werd door het CGVS onderzocht.

Er bestaan systemen die het mogelijk maken om enkel de elementen die relevant zijn voor het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming te bekijken, zonder dat er andere persoonlijke gegevens worden ingezien. De investeringen hiervoor zijn echter zeer hoog en de eventuele impact van de investering voor het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming zou volgens het CGVS zeer klein zijn. De modaliteiten werden dus niet nader uitgewerkt en de betreffende technische apparatuur werd dus niet aangekocht.

Als de kosten zakken of als de verkregen output kan toenemen, dan krijgen we een ander verhaal en moeten we de zaak evalueren. Hoe dan ook is een kosten-batenanalyse altijd noodzakelijk.

07.03 Dries Van Langenhove (VB): Dank u wel, mijnheer de staatssecretaris. We moeten dat zeker en vast opvolgen. Het klopt dat de investering groot is en de opbrengst, zeker op de korte termijn, veeleer klein is. Mogelijk verandert dat in de toekomst nog. Het principe dat we heel zeker moeten zijn als we mensen al dan niet asiel verlenen, is een heel heilig principe en daarvoor zijn bepaalde kosten zeker wel te verantwoorden.

Met het uitlezen van gsm's door de federale gerechtelijke politie heb ik persoonlijk enige ervaring. Ik zal

daarover een aantal vragen stellen aan uw collega Verlinden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil des réfugiés ukrainiens en Moldavie" (55027623C)

08 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang van Oekraïense vluchtelingen in Moldavië" (55027623C)

08.01 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): *"Monsieur le Secrétaire d'État, la situation de la Moldavie, pays frontaliers de l'Ukraine, est de plus en plus complexe du fait de l'accueil de centaines de milliers d'Ukrainiens sur son territoire.*

Le pays le plus pauvre d'Europe, durement frappé par la crise du covid-19 et par une crise sociale, accueille environ 400000 réfugiés ukrainiens pour une population de 2 millions de personnes. L'accueil de ces réfugiés pour la population qui fait de son mieux devient impossible et la Moldavie appelle à une redistribution européenne de la population ukrainienne sur son sol.

La France s'est par ailleurs engagée à accueillir 2500 réfugiés ukrainiens ayant trouvé refuge au préalable en Moldavie.

Monsieur le Secrétaire d'État,

- Des discussions ont-elles été tenues au niveau européen sur ce sujet?

- Des relocalisations, outre celles avec la France, ont-elles eu lieu? La Belgique a-t-elle fait partie de tels programmes ou compte-t-elle en faire partie?

Je vous remercie d'avance pour les réponses à ces questions."

08.02 **Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: *Monsieur Moutquin, la Moldavie fait face à une pression migratoire. Un soutien européen a été apporté. L'Union européenne a déployé des moyens humanitaires et les agences comme Frontex apportent un soutien opérationnel. Finalement, un certain nombre d'États membres, dont la France, ont pris un engagement volontaire de relocalisation.*

La Belgique a déjà pris un certain nombre d'engagements, principalement pour relocaliser des personnes vulnérables, dont une soixantaine de mineurs, des personnes malades ou handicapées.

Une décision de relocalisation a un impact sur toutes les entités belges et un transfert de réfugiés de la Moldavie pourrait être envisageable si et seulement si la capacité d'accueil est suffisante et après une décision du kern en ce sens.

J'étais à New York la semaine dernière et j'y ai discuté avec ma collègue moldave qui a exprimé à quel point la situation est tendue.

Nous devons continuer à regarder cela de près et voir de quelle manière l'Europe peut agir globalement avec les partenaires concernés.

08.03 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): *Monsieur le secrétaire d'État, j'ai entendu votre discours à l'ONU et je vois aujourd'hui les chiffres de l'accueil des réfugiés ukrainiens, notamment ceux de la France qui proportionnellement sont quand même nettement inférieurs aux nôtres. Ce n'est pas du tout un combat de "qui accueille le plus"; nous devons tous faire au mieux.*

Quoi qu'il en soit, il faut apporter une réponse à la Moldavie. La Moldavie, ce n'est pas uniquement plus d'un million de réfugiés ukrainiens, c'est aussi une crise économique catastrophique et un pays qui sort d'une crise covid très difficile à gérer et qui appelle à l'aide. Cela doit vraiment faire l'objet d'une discussion attentive et complète au sein des instances de l'Union européenne.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les accords entre le Royaume-Uni et le Rwanda" (55027624C)

09 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De akkoorden tussen het Verenigd Koninkrijk en Rwanda" (55027624C)

09.01 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, entre le dépôt de ma question et aujourd'hui, vous avez eu l'occasion de vous exprimer sur cette annonce inquiétante du premier ministre britannique que je cite: "Toute personne entrant illégalement au Royaume-Uni pourra désormais être relocalisée au Rwanda." Ce sont les mots de Boris Johnson à la suite d'un accord conclu entre son pays et le Rwanda. L'accord en question prévoit l'expulsion au Rwanda de migrants illégaux vers le Rwanda en échange d'un chèque de 144 millions d'euros. Ce projet est susceptible de s'appliquer à tous les étrangers entrés illégalement sur le territoire britannique, d'où qu'ils viennent (Iran, Syrie, Érythrée, etc.).

Amnesty International dénonce pour sa part "une idée scandaleusement mal conçue" qui "fera souffrir tout en gaspillant d'énormes sommes d'argent public", soulignant aussi le "bilan lamentable en matière de droits humains" du Rwanda. Le Haut Commissariat des Nations unies pour les réfugiés a, quant à lui, condamné cette pratique contraire aux droits humains et à la Convention de Genève. Ce qui est certain, c'est que ce projet, qui n'est qu'une communication à ce stade, a pour but de dissuader les personnes de rejoindre le Royaume-Uni, notamment celles qui empruntent les routes migratoires belges et françaises.

Monsieur le secrétaire d'État, avez-vous réagi officiellement à cet accord qui est en dehors du cadre du droit international? Quelles discussions sont-elles en cours avec le Royaume-Uni sur ceux qu'on appelle les migrants en transit?

09.02 **Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, je suis assez sceptique quant à la légitimité et à la faisabilité de l'approche. Je pense qu'une externalisation de la politique et des responsabilités migratoires exploite la vulnérabilité des migrants et des pays en développement qui sont déjà surchargés.

Le modèle européen que je préconise est un système avec un *screening* à la frontière extérieure, une coopération internationale et des sanctions contre les pays d'origine qui refusent de réadmettre leurs ressortissants.

Je me suis déjà exprimé à plusieurs reprises. Je me demande pour qui l'externalisation est bénéfique. Elle ne l'est pas pour nous car le pouvoir est donné à un pays qui décidera pour quel prix aujourd'hui et pour quel prix demain il sera prêt à faire ce qu'on lui demande de faire. Je me suis déjà exprimé à maintes reprises ici, au Parlement, et au niveau européen et récemment encore, avec un contact diplomatique de haut niveau du Royaume-Uni après l'annonce de l'accord. Nous avons également discuté de l'Ukraine, des *small boats*, de la coopération en matière de réadmission avec les pays tiers et du contrôle des frontières. Je lui ai également fait savoir ce que je pensais de l'externalisation et des raisons pour lesquelles celle-ci n'était, selon moi, pas une bonne solution.

09.03 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous rejoins sur la non-effectivité, l'inutilité et la dangerosité de l'externalisation des frontières. Toutefois, on sait que les personnes migrantes qui vont en Angleterre passent par la Belgique, la France et les Pays-Bas. Il serait intéressant, pour nous comme pour elles, de fournir à ces personnes une juste information sur le soi-disant Eldorado britannique, au-delà des annonces assez populistes du premier ministre britannique.

Je pense qu'il faut expliquer à ces personnes que les conditions de vie des personnes migrantes en Grande-Bretagne sont parfois catastrophiques et que cela vaut la peine de repenser ses projets et ses destinations en tant que personne migrante.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nombre de migrants morts en Méditerranée" (55027626C)

10 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het aantal

migranten die omkomen in de Middellandse Zee" (55027626C)

10.01 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): "*Monsieur le secrétaire d'État, selon le Haut-Commissariat aux réfugiés, plus de 3 000 personnes tentant de rejoindre l'Europe sont mortes en mer l'année dernière. C'est deux fois plus qu'en 2020. Parmi elles, 1 924 personnes ont péri en Méditerranée tandis que 1 153 autres sont décédées sur la route maritime de l'Afrique du Nord-Ouest vers les îles Canaries.*

D'après l'agence de l'ONU, la fermeture des frontières suite à la pandémie n'est pas étrangère à cette augmentation, de nombreuses personnes migrantes s'étant alors dirigées vers des passeurs pour rejoindre le continent européen. Mais il ne faudrait pas oublier le retrait de certains pays européens des opérations de sauvetage et de recherches, le soutien que l'Union apporte aux gardes-côtes libyens, l'absence chronique de communication et de coopération avec les ONG en mer, ainsi que la complicité de Frontex dans énormément de refoulements, comme le dénoncent les récentes enquêtes. C'est la négligence et l'indifférence des pays européens qui ont créé cette route migratoire meurtrière, classée comme la plus dangereuse du monde.

La publication de ces chiffres a-t-elle suscité une discussion avec vos homologues au sein de l'Union européenne? Une analyse plus détaillée des raisons de cette augmentation spectaculaire de décès en mer est-elle prévue?

Quelle est la responsabilité de Frontex dans ce sinistre bilan? Le rapport de l'OLAF éclaire-t-il ce point?

Comment empêcher une nouvelle augmentation des décès en mer en cas de nouvelle fermeture généralisée des frontières? Et plus généralement, quelles sont les pistes actuelles pour faire baisser le nombre de drames en Méditerranée?

Est-il prévu de recréer une présence en mer et de renforcer les capacités européennes de sauvetage, à l'instar de l'opération Sophia?

Un mécanisme de débarquement et de relocalisation rapides en Europe des personnes secourues en mer est-il envisageable?"

10.02 **Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: *Monsieur Moutquin, il s'agit d'une problématique extrêmement sérieuse. Il est dramatique que des migrants continuent ainsi à se noyer en mer. La problématique est en même temps particulièrement complexe. La pandémie du covid-19 et les fermetures de frontières qui en ont découlé ont eu un impact important sur les flux migratoires en 2020. Ceci explique donc en partie pourquoi le nombre de décès en mer a particulièrement augmenté entre 2020 et 2021.*

Une solution efficace n'est réellement possible que dans le cadre plus large d'une politique européenne globale et intégrée. La situation des différentes routes migratoires fait l'objet d'un suivi rapproché au niveau de l'UE.

Le réseau Blueprint effectue un monitoring régulier de la situation et le rapport ISAA, publié dans le cadre de l'activation du réseau IPCR, dresse un tableau de la situation sur une base hebdomadaire. De plus, des réunions portant sur la situation migratoire sont organisées à intervalle régulier au sein du Conseil afin de permettre des échanges portant sur la situation des différentes routes migratoires et des décès en mer. Le groupe de contact européen sur la recherche et le sauvetage est une plateforme clé pour la coopération, l'échange d'informations et le partage de bonnes pratiques entre les acteurs impliqués dans les opérations de recherche et de sauvetage.

Outre les États membres, ce groupe comprend des agences de l'UE, des organisations internationales et des entités privées telles que des organisations non gouvernementales et des associations de navires marchands.

Les agences EUAA et Frontex publient également des rapports réguliers et des analyses plus détaillées sur l'état des différentes routes et l'augmentation des flux. Frontex a notamment pour tâche d'apporter une assistance technique et opérationnelle aux États membres et aux pays tiers dans le cadre de leur opération conjointe de surveillance des frontières en mer. Dans ce cadre, elle doit aussi soutenir les opérations de recherche et de sauvetage de personnes en détresse en mer qui peuvent se produire pendant ces opérations.

Les navires déployés par Frontex dans une zone opérationnelle peuvent apporter leur soutien aux autorités nationales. De telles opérations et celles de Search And Rescue (SAR) sont toujours coordonnées par les centres nationaux de coordination du sauvetage maritime.

Lorsqu'elle agit aux frontières extérieures de l'Union, l'agence se doit d'agir conformément au droit de l'Union et au droit international, en ce compris le principe de non-refoulement.

Les questions en lien avec les droits fondamentaux et les allégations de violations à l'encontre de l'agence font l'objet d'un suivi attentif par le conseil d'administration et par l'officier aux droits fondamentaux de l'agence. Le contenu du rapport de l'Office européen de lutte antifraude (OLAF) n'est pas public. Des initiatives supplémentaires ne peuvent être proposées et envisagées que dans le cadre de l'Union européenne et dans le cadre du Pacte européen sur l'asile et la migration. Il existe, par ailleurs, un mécanisme de relocalisation volontaire pour les personnes sauvées en mer. Cela fait partie des négociations du pacte, dont l'idée est de trouver un équilibre entre la responsabilité et la solidarité.

10.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Vous connaissez déjà plusieurs éléments de ma réplique, car cela fait des mois que nous débattons de différents points de vue. Je suis convaincu que c'est la route la plus dangereuse du monde, avec 3 000 personnes mortes en Méditerranée, selon de nombreuses organisations. De plus, ce sont uniquement les personnes dont on a retrouvé les corps et les chiffres réels sont sans doute beaucoup plus importants. La solution réside dans des voies sûres et légales. Votre gouvernement l'a fait quand vous avez augmenté le chiffre des relocalisations. Il faut continuer à le faire et permettre à des personnes de venir légalement et de manière sûre en Europe et en Belgique, afin qu'elles n'empruntent pas des routes mortelles comme celles-là.

Concernant les opérations en mer, le droit maritime oblige le sauvetage. J'espère qu'il est respecté et je crois qu'il faut renforcer les opérations de sauvetage. L'opération Sophia, à l'époque, avait très bien fonctionné. Je pense qu'il faut renforcer et remettre en place de telles opérations de l'Union européenne.

À propos de Frontex, vous dites que le rapport de l'OLAF n'est pas public. Il faudrait qu'il le soit pour pouvoir avoir un débat transparent et démocratique. Cela ne relève pas de votre responsabilité, mais je crois que c'est vraiment important.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De inactiviteit van personen met migratieachtergrond" (55027633C)

11 Question de Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'inactivité des personnes issues de l'immigration" (55027633C)

11.01 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, de Universiteit Gent publiceerde een rapport over de inactiviteit in Europa en de Belgische Gewesten. Dat is niet meteen uw bevoegdheid, maar ik wil het specifiek hebben over een belangrijke passage in dat rapport, over personen met een migratieachtergrond. Naast het feit dat inactiviteit in ons land een zeer groot probleem is – 1,7 miljoen mensen zijn inactief vandaag – toont het rapport aan dat meer dan 44 % van de personen met een migratieachtergrond tussen 25 en 64 jaar niet werkt of niet op zoek is naar werk. We zijn hiermee de slechtste leerling van de Europese klas: we doen het maar liefst 15 % slechter dan het EU-gemiddelde. Die cijfers zijn dramatisch, daar moet dringend iets aan worden gedaan.

Ik heb drie vragen. Weet u wat men in het rapport bedoelt met 'personen met een migratieachtergrond'? Zijn dat mensen die hier illegaal verblijven of die in een procedure zitten of al een procedure hebben doorlopen en waarvan de aanvraag is goedgekeurd?

Bent u van plan actie te ondernemen, eventueel met de minister van Werk, maar ook met de bevoegde ministers van de regio's, om specifiek mensen met een migratieachtergrond te activeren en naar een job toe te leiden?

Is het digitale loket Working in Belgium al actief? Indien wel, wat zijn de voorlopige resultaten hiervan? Kan

dit worden ingezet om personen met een migratieachtergrond te activeren?

11.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Vandenput, met personen met een migratieachtergrond bedoelt men, als ik mij niet vergis, dat een van de ouders of twee van de grootouders niet de Belgische nationaliteit hebben. Dan heeft men de niet-EU-migratieachtergrond en de EU-migratieachtergrond. De definities gaan alle richtingen uit. Ik denk dat ik er ook onder val. Afhankelijk van of men politiek definieert als werk of niet, zit ik in de ene statistiek of in de andere.

In ieder geval, mensen die onwettig in België verblijven vallen daar niet onder, ook al omdat ze niet mogen werken. Iemand die onwettig in België verblijft, moet terugkeren naar eigen land. Wij hebben altijd aangegeven wel bereid te zijn om mensen te helpen die hier onwettig verblijven maar in een knelpuntberoep kunnen werken. Met hulp bedoel ik die mensen, voor ze naar hun land terugkeren, uitleggen hoe ze best vanuit hun land van herkomst een aanvraag kunnen indienen voor arbeidsmigratie. Zo volgen ze de regels zoals alle andere brave mensen en kunnen ze hier worden tewerkgesteld.

Als dat niet wordt gedaan, zullen er weinig mensen zijn die vanuit Senegal bijvoorbeeld een aanvraag zullen indienen bij de ambassade, omdat de papieren toch verkregen kunnen worden in België. Dat is niet zo verstandig en daar zijn we dus ook geen grote voorstander van.

De eerste interministeriële conferentie Migratie en Integratie ging over niet-begeleide minderjarigen. Dat was een belangrijke conferentie. Er zijn belangrijke werven die aangepakt moeten worden. De tweede conferentie, ook op mijn vraag, zal over werk gaan. We moeten mensen geactiveerd krijgen. Een aantal partijen is van mening dat de mensen zonder papieren moeten worden geactiveerd. Mijn filosofie is duidelijk genoeg hierin. We moeten zeker bekijken hoe we iedereen die hier is geactiveerd krijgen en hoe we ervoor kunnen zorgen dat een asielzoeker die hier wettig verblijft ook aan het werk kan worden gezet. Daarom heb ik ook mijn actieplan gelanceerd, om asielzoekers zo snel mogelijk aan het werk te krijgen. We bekijken hoe een aantal sectoren, zoals landbouw in het algemeen en de bouw, seizoensarbeid kunnen doen. In genoeg sectoren is daar vraag naar. Veel van die asielzoekers willen ook niets liever dan te kunnen werken en ervaring op te doen in de periode dat ze aan het wachten zijn.

De interministeriële conferentie zal heel interessant zijn om te bekijken hoe we samen met de ministers bevoegd voor Werk en iedereen die bezig is met migratie en integratie iedereen kunnen activeren. Sommige partijen zeggen dat migratie zorgt voor inactiviteit op de arbeidsmarkt. In België is dat het geval. In vergelijking met de buurlanden is België de slechtste leerling van de klas. Dat betekent ofwel dat alle inactieve migranten naar België willen ofwel dat België een heel slecht integratiebeleid heeft en een activeringsbeleid waar nog werk aan is. Volgens mij is het dat laatste het geval. We moeten daar dus echt op inzetten. We hebben iedereen nodig op de arbeidsmarkt.

Ik ben heel blij dat we het laatste aspect, Working in Belgium, vorig jaar hebben kunnen lanceren. Vroeger was dat veel te archaisch. Dit gaat over profielen die zeker geactiveerd raken. Dat zijn vaak *high potentials*, mensen die over de hele wereld gegeerd zijn. Ik ben gisteren naar een bedrijf in Wallonië gegaan dat dankzij het digitaal platform mensen heeft kunnen aantrekken die heel gegeerd zijn in de biotechindustrie, zoals ingenieurs en ICT'ers.

Naast het luik migratie voor knelpuntberoepen, asielzoekers of mensen met een migratieachtergrond, is er ook het luik van de selectieve arbeidsmigratie, dat gaat over profielen die over de hele wereld gegeerd zijn. Naar mijn aanvoelen staren wij in België op dat vlak veel te vaak naar onze navel, terwijl men in Nederland hyperambitieuze is en de knapste koppen naar Amsterdam of Rotterdam haalt. Wij weten heel vaak niet goed wat wij daarmee moeten doen. Vlaanderen en België zijn vandaag leiders op het vlak van biotech, maar als zij dat morgen willen blijven, dan moeten zij de kennis die over de hele wereld aanwezig is bij hen zien te verzamelen.

De resultaten inzake selectieve arbeidsmigratie zijn goed. Ik heb ze gisteren voorgesteld bij Takeda, een Japans bedrijf. Voor COVID-19 zaten wij aan zo'n 4.000 aanvragen per jaar, vorig jaar zaten wij aan meer dan 5.000 aanvragen voor 2021. Als men de voorlopige cijfers voor 2022 extrapoleert naar het hele jaar, dan zouden wij op zo'n 8.000 aanvragen uitkomen. Dat is nog altijd niets in vergelijking met bijvoorbeeld Nederland, maar wij zetten wel de juiste stappen om aan te tonen dat wij mensen nodig hebben die willen bijdragen, mensen die kennis en knowhow hebben en onze economische motor opnieuw kunnen aanzwengelen, en dat zij ook alle kansen krijgen om naar België te komen en niet naar Nederland of Frankrijk.

11.03 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben blij met uw antwoord en zit volledig op dezelfde lijn. Illegalen mogen hier niet werken, maar moeten teruggaan naar hun land.

U legt de vinger op de wonde, ons activeringsbeleid, niet enkel in Vlaanderen maar ook in Wallonië en Brussel, is heel slecht. Daar moeten wij aan werken. Ik hoop dat de interministeriële conferentie eindelijk eens een doorbraak zal realiseren op dat vlak, want het kan niet dat 1,7 miljoen mensen inactief zijn. Ik beseef ook dat wij niet iedereen aan het werk kunnen krijgen. Er is vandaag echter schaarste op de arbeidsmarkt, want ondernemers en openbare instellingen zoeken volop naar mensen. Die vacatures raken eenvoudigweg niet ingevuld. Dat systeem om die 1,7 miljoen mensen naar die jobs te begeleiden, werkt nu helemaal niet.

Er is ook het verhaal van die *high potentials*. Ik heb zelf in het Tubeekse bedrijf Thales, in Wallonië, kunnen vaststellen dat daar mensen van over de hele wereld werken, met zeer verschillende achtergronden. Eén ding is zeker, ze zorgen voor toegevoegde waarde, waardoor onze Belgische bedrijven naar een hoger niveau getild kunnen worden. Daar moeten we zeker ook op inzetten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De opvang in eigen regio" (55027635C)

12 Question de Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'accueil de réfugiés dans leur région d'origine" (55027635C)

12.01 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, een maand geleden pakte *De Standaard* uit met een opiniepeiling over het Oekraïnebeleid. Daaruit blijkt dat zeven op de tien Vlamingen achter het opvangen van Oekraïense vluchtelingen staat. Ik weet dat wij peilingen soms met een korreltje zout moeten nemen. Het is echter toch een opmerkelijk hoog aantal Vlamingen dat achter die opvang staat.

Het opvangen van Oekraïners in Europa en in België is onze plicht. Het is ook een voorbeeld van de manier waarop mensen in eigen regio kunnen worden opgevangen. Wij zien echter ook andere vluchtelingen ons land binnenkomen, vaak Afghanen en Soedanezen die een lange en heel gevaarlijke tocht achter de rug hebben. Dat hoeft ik u niet uit te leggen; u kent de situatie beter dan ik. Niettemin komen zij hier in België aan.

Ik heb de hiernavolgende vragen.

Hoe staat u tegenover de opvang in eigen regio die wij hier doen en die in andere regio's misschien ook beter zou gebeuren?

Wordt de opvang in eigen regio behandeld binnen het Europees migratiepact? Indien ja, hoe staan de verschillende lidstaten tegenover die behandeling? Welke resultaten zijn er al geboekt?

Werkt u aan plannen, eventueel samen met de minister van Ontwikkelingssamenwerking, om opvang in eigen regio te ondersteunen? Ik heb het in dat verband over Afghanen en Soedanezen.

Lopen in het kader van de terugkeer bilaterale of multilaterale gesprekken inzake terugnameakkoorden?

12.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Vandenput, u stelt terecht een vraag over de visie op opvang in de komende decennia.

De realiteit, die vaak wordt onderschat, is dat de meeste mensen in de regio blijven. 90 tot 95 % van al de vluchtelingen wereldwijd blijft in de eigen regio. Uit Venezuela, bijvoorbeeld, komen meer dan 6 miljoen vluchtelingen in Colombia toe. Vluchtelingen uit Syrië eindigen met meer dan 4 miljoen in Turkije. Vluchtelingen uit Afghanistan komen met meer dan 2 miljoen in Pakistan toe. Het komt er vooral op aan ervoor te zorgen dat mensen in die regio degelijk opgevangen kunnen worden. Ik ben ervan overtuigd dat hoe sneller mensen veilig zijn en hoe minder lang de route die zij moeten afleggen, hoe beter dat ook voor die mensen zelf is. Als men dan ook nog eens wordt opgevangen in een regio waarmee men een bepaalde affiniteit heeft, dan is het voor de vluchteling ook gemakkelijker om daarin een weg te vinden en sneller

geïntegreerd te geraken. Die aspecten moeten we zeker meenemen. Bij de Turkijedeal is er bijvoorbeeld opvang mogelijk gemaakt voor vluchtende Syriërs in Turkije. Dat moeten we ook doortrekken in de rest van de wereld.

Dat betekent niet dat wij vanuit Europa niets hoeven te doen. Via hervestiging kunnen wij altijd wel mensen overbrengen, omdat wij solidair willen zijn. Aangezien er bijvoorbeeld al 4 miljoen Syriërs worden opgevangen in Turkije, is het niet onlogisch dat Europese landen een stuk van het werk doen. Het allerbelangrijkste lijkt mij echter dat wij ervoor zorgen dat landen als Turkije als een veilig derde land beschouwd worden, zodat vluchtelingen die daar toekomen ook aldaar opgevangen moeten en kunnen worden.

Het migratiepact spreekt niet als dusdanig over opvang in de regio, maar zegt wel dat de buitengrenzen gescreend moeten worden. De Europese Commissie zoekt in die filosofie, bijvoorbeeld zoals met de Turkijeverklaring, naar mogelijkheden om een derde land als veilig land te beschouwen. Dat is volgens mij vooral onze taak.

De vraag naar samenwerking met het departement Ontwikkelingssamenwerking is interessant. Uiteraard moet met het regeerakkoord rekening worden gehouden, maar ik vind het interessant om met mekaar gelinkte aspecten samen onder de loep te nemen. Ik denk dat Europa moet investeren in landen waarvan we weten dat de opvang er in de soep draait. Als we willen verhinderen dat mensen doorreizen, dan moeten wij ervoor zorgen dat ze in die landen degelijk worden opgevangen.

Mijn diensten zijn continu bezig met het onderhandelen over akkoorden en regelingen om terugkeer te bevorderen. Ik zal de komende weken nog een aantal bilaterale diplomatieke gesprekken voeren met herkomstlanden en ook verder onderhandelen op het niveau van de Benelux, waar om de beurt iemand de leiding neemt.

Ik blijf erbij, de beste manier om op dat vlak vooruitgang te boeken, is de vorming van een Europees blok. Dat leert de ervaring in de Verenigde Staten mij trouwens ook. Toen in New York de vraag werd gesteld hoe men het doet als een land moeilijk doet, was het antwoord dat dan het blok erop gaat voor een paar weken en dat het daarna is opgelost. Misschien is het niet opgelost voor eeuwig en altijd, maar dan doet men dat opnieuw.

Europa moet beseffen dat als men het probleem wil oplossen, het een kwestie is van het blok erop te leggen en een front te vormen als Europese Unie. Dan zijn wij verlost van heel veel miserie. Vandaag proberen wij elk apart beetje bij beetje in de woestijn onze weg te vinden. Wij maken het ons daarmee alleen maar moeilijker.

12.03 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik ga volledig akkoord met u. U merkt terecht op dat reeds heel wat vluchtelingen in de eigen regio worden opgevangen: 90 % blijft in de regio, 5 % of 10 % reist door.

Enkele jaren geleden heb ik daarover eens lang gepraat met de vader van onze eerste minister. Volgens hem moeten we durven na te denken over het opgeven van enige welvaart om te investeren in die landen. Als nog maar een fractie van het aantal inwoners van Nigeria – ze zijn er met 300 miljoen – hierheen vlucht wegens de hongersnood, zit Europa met een zeer groot probleem. Misschien moeten we dat dus inderdaad doen.

Dat doen wij inderdaad best in een Europese context. De individuele landen kunnen dat inderdaad niet. Er is veel politieke moed nodig om te komen tot een Europees asiel- en migratiebeleid alsook een Europees ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, om het blok er eens op te leggen, waardoor het probleem inderdaad opgelost is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De continuïteit van het beleid" (55027691C)

13 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La continuité de la politique" (55027691C)

13.01 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u graag enkele vragen stellen naar aanleiding van de berichtgeving in het nieuws dat u het voorzitterschap van uw partij ambieert. Het staat u natuurlijk vrij om te doen en laten wat u wilt, u bent een vrij man. Het is echter wel zo dat u ettelijke keren hebt gezegd dat u staatssecretaris zult zijn voor de volledige periode van de legislatuur en dat u niet de ambitie hebt om uw partij te leiden.

U komt nu echter op uw woorden terug, dan ook nog eens in een periode waarin uw beleidsdomein geen vervanging verdraagt. De asielcentra zitten tjokvol. Er is momenteel een grote asielcrisis en uw budgetten swingen de pan uit en breken alle records. De terugkeerstatistieken zijn dramatisch en ook met de dossierbehandeling is het dramatisch gesteld. Er werden namelijk slechts 1000 beslissingen op een maand genomen, terwijl er duizenden asielaanvragen werden ingediend.

Daarnaast wordt u ook nog eens geconfronteerd met de Oekraïne-crisis, die u op een of andere manier in de schoot van de deelstaten en steden en gemeenten hebt geduwd. Het is nochtans uw taak om te coördineren, mijnheer de staatssecretaris. U hebt de grote opdracht om dat beleidsdomein op een goede manier weer onder controle te krijgen, die puinhopen op te kuisen en elke dag uw werk te doen op uw beleidsdomein. U kiest echter voor de vlucht vooruit en hebt besloten te vertrekken om uw beleidsdomein en die puinhoop achter te laten. Ik vind dat bijzonder betreurenswaardig.

U hebt andere dingen beloofd. Toen u hier de eerste keer kwam, toonde u een zeer ambitieus filmpje waarin u een hoop beloftes deed, de 'grote werven van Mahdi'. U verwees toen ook naar de vluchtelingenstroom van de Tweede Wereldoorlog en de manier waarop het allemaal vlotter zou verlopen. U hebt anderhalf jaar op een zekere manier geprobeerd een beleid te verdedigen en een lijn uit te zetten, die in de praktijk vaak niet meer dan holle woorden bleken te zijn. Het Migratiewetboek, uw grootste opdracht, is ook niet gelukt. Hoe zult u de continuïteit op uw beleidsdomein garanderen?

13.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Francken, ik begrijp uw vraag. Er zijn immers partijen waar de voorzitter voor het leven wordt benoemd. Er zijn andere partijen waar dat met een verkiezing gepaard gaat. In onze partij gebeurt het op die tweede wijze. Maar ik heb alle respect voor partijen die de Chinese doctrine hanteren. Dat mag natuurlijk ook.

Een aantal van uw vragen is terecht. Een aantal vind ik een beetje kort door de bocht. Maar dat mag in het Parlement, dat hoort erbij.

U zei dat ik het Migratiewetboek niet heb gerealiseerd. Mijnheer Francken, u hebt pittige jaren gekend op Asiel en Migratie. U weet ook wel dat een van de moeilijkheden van die pittige jaren was dat u structureel weinig hebt kunnen realiseren, onder meer wat de gesloten centra betreft, maar ook wat het Migratiewetboek betreft, waar helaas niets aan gebeurd is. U weet ook wel dat ondertussen de architectuur ervan goedgekeurd is en dat er een commissie is opgericht met academici die op dit eigenste moment aan het werken zijn aan het Migratiewetboek.

Als men actief is als regeringslid, moet men ervoor zorgen dat het beleid niet enkel om het regeringslid draait, maar dat men mensen om zich heeft die het beleid mee vorm kunnen geven. Het Migratiewetboek wordt vandaag verzorgd dankzij die commissie en dankzij de diensten die de opdracht meegekregen hebben. Wij hebben daarnet gesproken over hoe moeilijk het is te investeren in personeel bij de Dienst Vreemdelingenzaken, bij het CVGS en bij de RvV in tijden van arbeidskrapte. Maar daar is wel in geïnvesteerd en er wordt nog in geïnvesteerd. Wij hebben al die mensen immers nodig.

Het is belangrijk dat wij verder investeren in onze diensten en dat er een continuïteit is van het beleid, dat gewaarborgd moet blijven. Ik ben blij dat u aangeeft dat u hoopt op continuïteit van het beleid. Dan is dat toch een goede zaak. Ik wil enkel aangeven dat indien ik voorzitter word, want er zijn eerst nog verkiezingen, ik uiteraard als voorzitter verder zal bekijken hoe de lijnen moeten worden uitgezet vanuit de partij en vanuit de verschillende bevoegde ministers en staatssecretarissen.

Daarnaast zal ik een team van hypergeëngageerde, talentvolle, sterke personen op mijn kabinet moeten achterlaten, die hun werk daar zullen voortzetten en die ervoor zullen moeten zorgen dat de grote structurele hervormingen die zo noodzakelijk zijn, verder worden uitgerold. Er komen immers nog heel belangrijke tijden aan, los van de oorlog in Oekraïne. Er zijn grote hervormingen nodig in ons land, ook op het vlak van migratie. Binnenkort komen bijvoorbeeld de resultaten van de audit aan en zal de vraag rijzen hoe wij

omgaan met onze verschillende diensten. Wij zullen goed moeten nadenken over hoe wij de toekomstige architectuur van het asiel- en migratiebeleid, waar u terecht graag over spreekt, verder zullen uitbouwen.

Voor dat werk is er een hele ploeg, maar u kunt op mijn engagement en mijn enthousiasme rekenen. U kunt ook zeker rekenen op mijn hart voor dit departement. Ik zal Asiel en Migratie niet loslaten. Op dat vlak kunnen wij elkaar wel begrijpen: als men eenmaal op dit departement heeft gewerkt en hieraan begonnen is met volle passie en moed, dan laat men dat departement nooit helemaal achter. Men blijft er iedere dag mee bezig en dat zal ik ook in een andere rol, mocht dat zo zijn, blijven doen.

13.03 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik laat de steken onder water buiten beschouwing, maar op het vlak van infrastructuur hebt u volgens mij geen enkele bijkomende plaats gerealiseerd tot nu toe. Ik heb dat geprobeerd. U hebt een actieplan gemaakt. Het Migratiewetboek hebt u ook niet gerealiseerd. We zullen afwachten hoe dat finaal zal landen. Dat zal ook nog niet voor morgen zijn.

13.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: (zonder microfoon)

13.05 **Theo Francken** (N-VA): De timing van uw mogelijke vertrek is zeer ongelukkig. Het beleidsdomein heeft echt continuïteit nodig. Maar goed, dat men na anderhalf jaar weggaat omdat men tot een andere functie wordt geroepen, ik heb er wel begrip voor.

Ik ben inderdaad voor stabiliteit als het over leiderschap over een partij gaat. Dat heb ik altijd gezegd en nooit onder stoelen of banken gestoken. Persoonlijk vind ik dat een rechts-conservatieve partij best op lange termijn wordt geleid door iemand met een langetermijnvisie. Bart De Wever heeft die visie. Ik denk niet dat iemand dat betwist. Men kan de visie betwisten, maar men kan niet zeggen dat hij geen visie heeft.

In die zin ben ik het dus absoluut eens met u als u zegt dat wij kiezen voor een model waarbij stabiliteit ook rust uitstraalt. Ik denk dat dit in onze partij voorlopig geen probleem is, in tegenstelling tot in de uwe, maar alles kan wijzigen.

U vertrekt dus. U zegt dat ik dat nog zal betreuren. Misschien wel, u hebt immers het engagement. Er zal iemand moeten aantreden op een heel moeilijk moment in onze geschiedenis om het asielbeleid over te nemen. Dat zal kwaad kersen eten zijn.

In vergaderingen van de Europese Raad heb ik me steeds geërgerd aan die personeelwissels op Asiel en Migratie. U hebt zelf ook gezegd dat het niet gemakkelijk is als men telkens nieuwe mensen ziet wanneer men samenkomt. Het is niet zo eenvoudig om te volgen welke ministers nu de post bekleden na verkiezingen, de val van een regering of een ontslag omwille van een of andere ambitie of persoonlijke problemen. Eigenlijk zou men daar dus beter voor een langere periode met dezelfde mensen zitten. Dat zou het beste zijn voor het Europese asielbeleid. Ik denk dat we het daarover wel eens zijn. Nu is daar dus opnieuw een breuk.

13.06 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: (...)

13.07 **Theo Francken** (N-VA): Uit de regering gestapt? Dat is die onthouding die u ons niet gunde, wat compleet, maar dan ook compleet aberrant is.

Maar goed, we zullen zien hoe het deze regering finaal vergaat. Het is nog lang, ik hoop dat de 2 % voor Defensie gegarandeerd kan worden. Ook naar andere dossiers kijk ik uit. Ik denk dat u na anderhalf jaar, na alle beloften en ambities, al een flink stuk realistischer bent geworden. Maar goed, dat leren we allemaal, elke dag, in dit onmogelijke land.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 **Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het nieuwe asielcentrum te Machelen-Diegem" (55027693C)**

14 **Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le nouveau centre d'asile à Machelen-Diegem" (55027693C)**

14.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik was in het prachtige Machelen-Diegem, al moet ik zeggen dat dat prachtige Machelen-Diegem met enorme uitdagingen kampt. Onze partij maakt er deel uit van de meerderheid en ik heb daar met onze schepenen kunnen spreken. Het was een echte cri de coeur vanuit het gemeentebestuur van Machelen-Diegem.

Er zijn immense uitdagingen op het vlak van integratie, inburgering, samenleving, criminaliteit en diversiteit. Ze zijn niet meer te tellen. Ik heb cijfers gezien van onze schepenen van Onderwijs. In een bepaalde school zijn er meer dan 80 % anderstaligen. Ik ben pedagoog en geloof in een gezonde sociale mix, maar ook een gezonde taalmix, daar heb ik geen enkel probleem mee. Homogeniteit is misschien niet meer van deze wereld, maar 80 % anderstaligen, van wie velen tot een of twee nationaliteiten behoren, dat is ook homogeniteit, maar dan niet-Nederlandstalige homogeniteit. De vraag is of dit uiteindelijk wel zo goed werkt.

Machelen-Diegem kan het eigenlijk niet meer aan, men verzuipt er compleet in de verbrusseling, verfransing en vervreemding van de gemeente. Men trekt er aan de alarmbel. Men doet dat niet op een discriminatoire, racistische manier, maar op een manier waarbij men probeert om met een groot hart voor de eigen bevolking en voor de nieuwkomers er het beste van te maken.

U zult daar nu een groot asielcentrum openen met 300 of meer plaatsen. U weet dat er bijzonder veel bezwaren zijn bij het college. De gemeenteraad, uw partij CD&V inclusief, is unisono in het afwijzen van dit nieuwe asielcentrum. Er is er al immers eentje vlakbij, in Zaventem, vlak op de grens. Bovendien gaat binnenkort Haren open, waarbij de ingang van de gevangenis in Machelen-Diegem ligt. Ze ligt in Brussel, maar zit aan de Haachtsesteenweg. Er is dus al een enorme druk op die gemeente.

Mijnheer Mahdi, ik weet dat u niet blind bent voor die problematiek. Wilt u alstublieft in overleg gaan met de gemeente en het asielcentrum daar niet openen, maar kijken naar andere alternatieven?

14.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Francken, ik zal mijn voorbereide antwoord niet voorlezen. U bent ook staatssecretaris geweest. U hebt ook tijden meegemaakt waarin u opvangplaatsen moest openen, wat niet altijd even evident is. U hebt dat ook gedaan in uw eigen gemeente. Gemakkelijk is dat nooit.

Ik heb contact opgenomen met de burgemeester van Machelen toen ik de aankondiging heb gedaan. Dat eerste contact was eigenlijk vrij positief. De burgemeester was niet weigerachtig maar had wel wat terechte vragen waarvoor we samen oplossingen willen vinden. De bereidheid om rond de tafel te zitten en te kijken hoe we iets oplossen moet er zijn.

U bent als pedagoog van mening dat er een gezonde mix moet komen en dat begrijp ik. Als u dat als argument aanhaalt om geen opvangcentrum te openen in Machelen, dat ik vrij goed ken omdat ik er niet ver vandaan woon, dan zegt u eigenlijk dat er in Brussel geen opvangcentrum meer geopend mag worden. We moeten rekening houden met de gezonde mix, maar in de meeste Brusselse wijken zijn heel veel jongeren anderstalig. Dat betekent dat er geen opvangcentra meer mogen komen in Brussel. Ik denk niet dat dit uw positie is.

Het heeft naar mijn mening te maken met de regio waarover we het hebben. U mag mij uiteraard tegenspreken want dit is echt niet als aanval bedoeld. Het betreft een opvangcentrum in Machelen-Diegem, Vlaams-Brabant. Het is een streek die we allebei goed kennen. Waarom bent u nu specifiek tegen dit opvangcentrum, van alle opvangcentra waarover u nog nooit individueel een vraag hebt gesteld, omdat u ook wel weet hoe moeilijk het is? Lokaal zullen er altijd zaken meespelen waarmee rekening moet worden gehouden. Waarom viseert u specifiek dit centrum? Dat heeft volgens mij te maken met politieke redenen, wat niet zo netjes zou zijn. Spreek mij echter gerust tegen als het niet zo is.

In dezen betreft het ook een opvangcentrum dat zich niet bevindt in het centrum van Machelen. Ook daar heb ik naar gekeken. Het ligt in een nogal afgezonderd gebied. Sommigen vinden het niet goed dat het afgezonderd ligt en willen deze mensen in het centrum, bij iedereen. Dat is niet verkeerd, rekening houdend met de uitdagingen die Machelen al heeft met de olievlek van Brussel. De bezorgdheden over integratie die lokaal leven, moeten worden meegenomen. We leveren heel wat inspanningen in dit dossier. De bereidheid om te spreken met het lokale bestuur is er absoluut. Ik heb dat in Sint-Laureins ook gedaan. Ik heb die mensen uitgenodigd op het kabinet en lang gesproken met hen over de bestaande bezorgdheden en hoe we die kunnen wegwerken. Wanneer er rond de tafel wordt gezeten met een gemeente, kan er worden uitgelegd wat de opportuniteiten kunnen zijn om de veiligheid extra te garanderen, om verenigingen te laten

participeren, om misschien zelfs een aantal jobs in te vullen waar er gebrek is aan personeel.

Is er bereidheid om rond de tafel te gaan zitten? Graag. Is het daar een goed idee? Ik denk dat u wijs genoeg bent om te weten dat geen enkele burgemeester u ooit zou bellen om te zeggen dat hij het een goed idee vindt omdat de gemeente de ideale ligging heeft. De ene zal zeggen dat zijn gemeente niet ideaal gelegen is omdat het een landelijk gebied is en men vijf bussen moet nemen om naar het centrum te gaan. Dat is te moeilijk, dat gaat hier niet. De andere zal zeggen een grootstad te zijn – denk maar aan Antwerpen – waar al heel veel diversiteit is en waar die vluchtelingen uiteindelijk toch al naartoe komen.

U weet ook dat dit is hoe het gaat. Ik hoop dat we in elkaar een partner kunnen vinden, omdat we als ervaringsdeskundige weten dat er heel wat werk op het departement is. Er is veel structureel werk te doen om het beleid met betrekking tot de instroom te veranderen.

Bij de opvang van personen die recht hebben op internationale bescherming moeten wij absoluut rekening houden met de bezorgdheden die er op het lokale niveau bestaan.

14.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het is juist dat ik geen vragen stel over individuele asielcentra. Ik weet hoe moeilijk dat is. Ik heb geen vragen gesteld toen de mensen van Ieper en Sint-Laureins mij hebben gecontacteerd. Ik heb geen vragen gesteld over Lommel. Ik heb geen vragen gesteld over Kalmthout. Het asielcentrum daar is klaar, met een private partner, maar het wordt niet geopend omdat de burgemeester, met een absolute meerderheid van CD&V, dat niet wil. Dat is bizar. Daarover heb ik allemaal geen vragen gesteld. Dit is echter een aparte problematiek.

U triggert mij met een heel interessante intellectuele oefening. Moet een groot asielcentrum van meer dan 300 personen opengaan in de Kanaalzone of in het centrum van Borgerhout? Neen. Dat is een compleet verkeerd idee. Dat moet u daar niet doen. Moet er een asielcentrum komen in Ukkel, in Sint-Pieters-Woluwe, in Watermaal-Bosvoorde? Waarom niet? In Brussel zijn er 19 gemeenten. Men heeft het altijd over Brussel. "Waar in Brussel?", vraagt men dan. Ik ken plaatsen in Brussel waar men redelijk taalhomogeen Franstalig kan wonen. Aan het Zoniënwoud, rond Overijse, kan men perfect een asielcentrum zetten. Dat zal goed meevallen. Moet men een asielcentrum in Molenbeek zetten? Ik vind dat niet zo'n goed idee. Waarom niet? Omdat men die mensen naar Nederlandstalige en Franstalige scholen stuurt waar het voor een gemiddelde leerkracht heel moeilijk is om nog op een deftige manier les te geven.

In Machelen-Diegem zegt net de schepen van onderwijs mij dat het niet meer lukt. In elke school liggen de cijfers hoog, maar in één school is 82 % van de kinderen anderstalig. Die schepen zegt mij dat ze het gewoonweg niet aankunnen. Het gaat mij er niet om dat wij die kinderen niet graag hebben, want voor mij mag de hele wereld naar hier komen, maar we kunnen het niet behappen.

14.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer Francken, hebt u, toen u de bevoegdheid Asiel en Migratie uitoefende, nooit een opvangcentrum geopend in een gemeente waar meer dan 50 % een andere thuistaal had dan het Nederlands?

14.05 Theo Francken (N-VA): Dat is een goede vraag. Ik zou dat eens moeten nakijken.

14.06 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Dat denk ik ook.

Ikzelf ben geboren en opgegroeid in het zuiden van Brussel en ik ben in Oudergem naar school gegaan. Ik snap uw redenering wel, want in welbepaalde wijken van Sint-Lambrechts-Woluwe en Ukkel bestaat er effectief een homogene Franstalige bourgeoisie. Die mensen weten elkaar te vinden, ook vanwege de hoge huizenprijzen. Dan laat ik nog buiten beschouwing dat de internationale gemeenschap en Europese instellingen het in zulke wijken ook overnemen. Maar zelfs in Oudergem, waar ik school heb gelopen, is de thuistaal in 50 % van de gevallen tegenwoordig absoluut niet meer het Nederlands of – in casu in Oudergem – het Frans. Dat is gewoon de realiteit. Als dat de insteek moet zijn, dan is het niet mogelijk. Dat geldt ook voor Borgerhout en veel van de wijken in Antwerpen.

14.07 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, misschien moet daar dan eens over nagedacht worden. Ik vind het een interessant debat. Er bestaat zoiets als de draagkracht van een lokale gemeenschap. De draagkracht van een kleine lokale gemeenschap kan worden overschreden door de opening van een groot asielcentrum met honderden plaatsen. Het lijkt mij terecht dat burgemeesters zich

daar vragen bij stellen. Daarom begrijp ik zeer goed dat de burgemeester van Machelen-Diegem zegt dat het daar gewoonweg niet meer kan en vraagt om naar een andere locatie op zoek te gaan.

14.08 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Kan het in Lubbeek wel?

14.09 **Theo Francken** (N-VA): In Lubbeek wel. U mag een locatie komen zoeken. Ik heb nog geen camionettes van Fedasil gezien. Op de plaats waar er een asielcentrum was gaat het niet, zoals ik u al heb gezegd. Op 1 juni zullen wij een zomerhuis openen voor Oekraïners; dat is nu klaar. Wij zullen daarvoor ons best doen. Wij hadden een grote plaats voor een asielcentrum met zowat 200 plaatsen, maar die is nu niet vrij. We konden dat gebouw ook voor de Oekraïne-crisis niet gebruiken. Dat gebouw behoort een intercommunale toe en het is nu bezet. Dat weet u ook, want ik twijfel er geen seconde aan dat Fedasil ook al naar Lubbeek heeft gekeken.

Alleszins, ik vind het asielcentrum in Machelen echt een andere zaak. U vraagt mij of ik op vergelijkbare wijze ooit centra heb geopend. Daarover moet ik eens goed diep nadenken. Dat wil nog niet zeggen dat ik het desgevallend ook altijd een goed idee had gevonden.

U zegt dat uw deur openstaat voor overleg. Aan onze mensen zal ik straks daarom voorstellen om dat overleg aan te vragen. Er kunnen volgens mij enkele zaken gebeuren. Op het vlak van capaciteit betekent het al een groot verschil als het gaat om 320 of 150 opvangplaatsen. Een volgend punt is wie er terecht zal komen. Hoe luidt het toewijzingsreglement? Komen er allemaal gezinnen met kinderen? Wie zal daar juist naartoe gaan?

Zeker inzake onderwijs moet er worden gekeken of er bijkomende ondersteuning mogelijk is, eventueel met de heer Weyts. Ik ben bijna overal gaan spreken waar er centra kwamen. Ik ken de besognes waarvan u misschien niet wakker ligt en ik begrijp dat u niet tevreden bent. Ik heb in Lubbeek voor 1.000 man gesproken en die waren heel kwaad op mij, maar een paar jaar later werd ik verkozen tot burgemeester. Dat gaat allemaal over, ik kan dat wel plaatsen.

De cri de coeur van die schepenen en van die mensen in de zaal, dat heeft mij echt gepakt na al die jaren ervaring op het terrein. Daarom heb ik die vraag ingediend. Ik heb dat beloofd en zal hun straks het verslag bezorgen. Ik hoop echt dat zij u kunnen contacteren en dat eventueel met de Vlaamse minister van Onderwijs, de heer Weyts, kan worden bekeken of men toch nog aan een aantal knoppen kan draaien als het centrum echt open moet gaan.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

15 **Question de Olivier Vajda à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les demandes d'asile de personnes originaires d'El Salvador" (55027710C)**

15 **Vraag van Olivier Vajda aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De asielaanvragen van personen uit El Salvador" (55027710C)**

15.01 **Olivier Vajda** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je reviens vers vous avec une question qui vous a déjà été posée à plusieurs reprises par mes collègues. Pourquoi, alors qu'en 2019, plus de 90 % des demandes d'asile venant du Salvador étaient accueillies favorablement, ce chiffre est-il tombé à 10 % depuis 2020?

Monsieur le secrétaire d'État, je vous demanderai de ne pas vous cacher derrière l'indépendance du CGRA ou derrière le caractère individuel des décisions prises. Quand des statistiques passent de 90 % à 10 %, il n'est pas question de décisions individuelles et indépendantes, mais bien d'un réel changement de politique.

Soit, le Salvador est soudainement devenu sûr, mais je pense que vous n'avez jamais soutenu cette affirmation; soit, il s'agit d'un changement complet de politique du CGRA, et cela relève de votre compétence.

Si je reviens vers vous aujourd'hui, c'est parce que ce 2 mai, j'ai été interpellé, dans ma petite ville de Marche-en-Famenne, par une famille originaire du Salvador, désemparée par la fin négative de sa procédure d'asile, et qui est dans l'incompréhension totale.

Tant les parents que les enfants se sont à ce point intégrés dans la vie sociale qu'école, employeurs et amis se mobilisent aujourd'hui pour soutenir la famille dans cette épreuve.

Sans entrer dans le fond de dossier, parce que ce n'est pas de votre ressort, mes questions sont les suivantes. Par quel miracle ou par quelle décision de politique générale, le CGRA est-il passé, entre 2019 et 2020, de 90 % à 10 % de reconnaissance de la qualité de réfugié pour les demandeurs originaires du Salvador?

Une analyse de cette évolution a-t-elle été réalisée par le CGRA ou par votre cabinet? Quel en a été le résultat?

Est-il ou non admis que les gangs du Salvador sont une menace pour l'ensemble de la population salvadorienne? Est-il admis ou non que la police ne peut toujours pas, à ce jour, efficacement protéger sa population, par manque de moyens ou à cause de la corruption? Est-il admis qu'une des grandes activités de ces gangs est le commerce sexuel des jeunes filles? Cela concernait la fille de la famille que j'ai rencontrée.

Tout en respectant l'indépendance du CGRA - je la respecte également - quelle vue avez-vous sur la manière dont la crédibilité des demandeurs d'asile est appréciée? Doivent-ils prouver avoir demandé l'aide de la police, et s'entendre dire qu'il n'est pas normal de solliciter l'aide d'une police corrompue? Ou doivent-ils ne pas solliciter cette protection et se le voir reprocher également?

Enfin, quels sont vos contacts actuels avec le CGRA? Comptez-vous, dans le respect de son indépendance, lui rappeler les obligations internationales de la Belgique en matière de protection des personnes menacées, plus particulièrement lorsqu'il s'agit de mineurs? Je vous remercie.

15.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Cher collègue, comme je l'ai déjà indiqué en réponse à d'autres questions, et je dois le préciser, l'évaluation du besoin d'une protection internationale relève de la compétence des instances indépendantes que sont le CGRA dans un premier temps et le Conseil du Contentieux des Étrangers en cas de recours.

L'évaluation des dossiers est faite en tenant compte de la situation dans le pays d'origine, eu égard aux informations disponibles à ce sujet et des éléments individuels évoqués par le demandeur. Cette évaluation se fait au regard des critères fixés par la loi et par les conventions internationales. Pour cette raison, et le respect de l'indépendance de ces instances, il n'est pas approprié pour moi ou pour le gouvernement d'intervenir auprès de ces instances en ce qui concerne la politique menée ou la jurisprudence rendue. Il ne m'appartient pas non plus de commenter ou d'évaluer l'évolution du taux de protection d'un pays ou de juger la manière dont ces instances apprécient la crédibilité des récits qui leur sont soumis. Il ne serait pas non plus approprié de ma part de me prononcer quant au fait que la politique menée par le CGRA serait, oui ou non, en violation avec des obligations ou conventions internationales.

Pour votre information, cette compétence est dévolue au CCE. C'est donc au CCE de voir si le CGRA prend des décisions qui ne sont pas basées sur les conventions internationales, de se prononcer et de faire en sorte que la décision soit revue à cet égard.

En même temps, je pense encore à deux éléments. Premièrement, il ne faut pas oublier que pour certains pays - je ne parle peut-être pas du Salvador, ou peut-être un peu -, quand on parle d'un nombre très faible, le fait qu'il y aurait quatre ou cinq familles de quatre ou cinq personnes peut tout changer. Le fait que les quatre familles reçoivent une réponse négative peut faire basculer très vite d'un montant très élevé à un montant très faible et vice-versa. Après cela, l'évaluation du CGRA se fait toujours d'une manière individuelle et ils évaluent le pays chaque année sur la base des rapports qu'ils reçoivent aux niveaux international et européen.

Je dois préciser un élément car il suscite chez moi des inquiétudes. Je comprends le fait qu'on se prononce sur un dossier en particulier parce qu'on connaît quelqu'un, une famille qui est bien intégrée. Mais l'intégration n'est pas un élément qui mène à une protection internationale. En même temps, se prononcer sur un cas particulier me semble toujours dangereux. Il faut toujours se demander comment on réagirait si c'était l'autre côté qui faisait de même. On s'imagine quelqu'un du Salvador qui reçoit une protection internationale, et un autre parti politique qui vient ici demander pourquoi cette personne a reçu sa protection.

"Moi j'ai entendu dire que... et en plus de cela, il ou elle..." C'est dangereux! Il faut être hyper fier de l'indépendance du CGRA. Je le répète tout le temps. On est un des seuls pays dans l'Union européenne à avoir cette philosophie-là, et c'est vraiment la fierté de notre pays. Demain, on peut avoir une politique tout à fait différente, et pourtant, la protection sera toujours évaluée de manière indépendante par le CGRA. Si ce n'est pas fait de la meilleure des manières, notre système juridique nous permet, grâce au Conseil du Contentieux, de taper sur les doigts du CGRA.

15.03 Olivier Vajda (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse, même si elle me déçoit. Il n'est pas question de remettre en cause l'indépendance du CGRA ou celle du Conseil du Contentieux. Nous sommes entièrement d'accord. Mais je ne peux pas vous entendre quand vous dites que cela peut être à cause d'une évolution dans le pays. Nous savons vous et moi, comme les services du CGRA, que la situation n'a pas du tout évolué depuis 2019 dans ce pays. Le nombre de candidatures en provenance de ce pays ne permet pas d'affoler les statistiques simplement parce qu'une famille est ou n'est pas acceptée.

Monsieur le secrétaire d'État, s'il faut en respecter l'indépendance, vous avez néanmoins un devoir de surveillance des éventuels dysfonctionnements de cette institution. Lorsque les taux évoluent de manière aussi significative et sans aucune autre raison, vous devez agir. D'ailleurs, vous le disiez vous-même dans une réponse à M. Rigot le 5 février 2021: "C'est une de mes priorités et aussi du gouvernement de réaliser cet audit des services d'asile et de migration pour parvenir à un système encore plus performant. J'ai toujours dit que je voulais m'y mettre rapidement. Pour l'instant, nous sommes en train de préparer cet audit."

Cet audit, qu'il ait été réalisé ou non, doit aussi concerner les éventuels dysfonctionnements dans la manière d'évaluer certains dossiers, non sur un plan individuel, mais sur un plan plus général.

Monsieur le secrétaire d'État, les réfugiés non protégés d'hier sont les sans-papiers d'aujourd'hui.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nr. 55027808C van de heer Roggeman en nr. 5502721C van mevrouw Platteau worden uitgesteld.

16 Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De veiligheidsmedewerkers-chauffeurs van de Dienst Vreemdelingenzaken" (55027931C)

16 Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les agents de sécurité-conducteurs de l'Office des étrangers" (55027931C)

16.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, net voor het begin van deze commissie kwam het antwoord op mijn schriftelijke vraag nog op de valreep binnen.

Daaruit blijkt dat er een stijging op te merken valt van het aantal gewelddadige incidenten bij het vervoer van migranten en dat de mensen van de Dienst Vreemdelingenzaken vaker het slachtoffer van geweld worden. In 2021 waren er acht dergelijke incidenten tijdens het vervoer door de Dienst Vreemdelingenzaken. We kunnen ons de vraag stellen of er meer kan worden gedaan om dergelijke incidenten te voorkomen, bijvoorbeeld door een aantal cursussen aan te bieden, door pepperspray of een wapenstok te voorzien of door nog andere maatregelen die zouden kunnen worden genomen, zoals aangepaster vervoer.

Wat dat betreft, hoor ik graag uw insteek.

16.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer Van Langenhove, de veiligheid van onze medewerkers is zeker prioritair. Ik ben onlangs nog langsgedaan bij DVZ om te kijken naar de meest beveiligde voertuigen waarmee zij iemand vervoeren. Het is best wel spectaculair om te zien hoe sommige mensen zelfs door de kleinste gaatjes kunnen ontsnappen. De wagens worden dus meer en meer beveiligd om de veiligheid van het personeel te kunnen blijven garanderen en ervoor te zorgen dat niemand kan ontsnappen, wat ook niet onbelangrijk is.

Ik heb al samengezeten met de vakbonden, maar ik blijf graag met hen rond de tafel zitten om te vernemen wat we nog kunnen doen en of er extra trainingen nodig zijn. Ik weet dat het personeel training krijgt. Het

gaat niet om een gevechtstraining, maar wel om een defensieve training, waarbij zij leren hoe ze iemand in een houdgreep moeten houden, iemand op de grond kunnen leggen en immobiliseren.

Ik ben altijd bereid om samen met de diensten te bekijken wat er nog nodig is om de veiligheid te kunnen blijven garanderen. Veel mensen werken gewoon mee, maar soms zijn het toch geen evidente opdrachten. Op dat vlak vind ik het belangrijk om te vernemen hoe we ervoor kunnen zorgen dat het personeel elke dag veilig kan werken en veilig naar huis kan terugkeren.

16.03 Dries Van Langenhove (VB): Wat vragen de vakbonden dan concreet? Wat leggen zij concreet op tafel om die situatie te verbeteren?

16.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi:** Zij vinden dat ik geweldig werk lever. De vraag ging vooral over de juiste arbeidsvoorwaarden. Ik denk dat dit het meeste heeft meegespeeld in de gesprekken die we hebben gevoerd. Verder vroegen zij ook dat de auto's extra worden beveiligd. Dat is nog niet zo lang geleden effectief gebeurd, net om te vermijden dat iemand ontsnapt.

Ook de covidregels hebben het voor hen heel lastig gemaakt om hun werk te doen. Het is een geruststelling om nu geen rekening meer te moeten houden met die covidregels. Dat maakt dat we van een aantal bezorgdheden af zijn. Het feit dat men mensen moest vervoeren die niet altijd de beste bedoelingen hebben en dat men daarnaast ook nog allerlei covidmaatregelen moest naleven, maakte dat dit de voorbije maanden niet de meest plezierige job is geweest.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** De vragen nrs. 55027947C en 55027949C van mevrouw Platteau worden uitgesteld.

17 **Samengevoegde vragen van**

- **Tomas Roggeman aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De fraude bij de registratie van Oekraïners met het oog op de tijdelijke bescherming" (55027985C)**
- **Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De afbrokkelende solidariteit wat de opvang van Oekraïense vluchtelingen betreft" (55028096C)**

17 **Questions jointes de**

- **Tomas Roggeman à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La fraude à l'enregistrement des Ukrainiens en vue de la protection temporaire" (55027985C)**
- **Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La solidarité des hébergeurs qui s'essouffle" (55028096C)**

17.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, dans une interview ce week-end, vous exprimiez votre inquiétude quant à la solidarité des hébergeurs wallons qui pourrait s'essouffler. Vous avez tout à fait raison dans le sens où les citoyennes et citoyens ont été et se sont fortement mobilisés pour accueillir les réfugiés ukrainiens, tout comme en 2015 où beaucoup de nos concitoyens ont également ouvert leur porte aux réfugiés, notamment syriens. Il est donc important de remercier et de souligner la solidarité de tous les hébergeurs depuis de nombreuses années.

Néanmoins, comme vous le dites dans l'interview, il faut être attentif à un effet de fatigue des hébergeurs en Wallonie mais aussi partout en Belgique, qui est normal vu les efforts fournis. L'arrivée des vacances d'été est également un défi, étant donné que de nombreux hébergeurs ne voudront plus accueillir à ce moment-là.

Monsieur le secrétaire d'État, de nouvelles mesures fédérales sont-elles prévues pour contribuer à l'accueil et à l'intégration des réfugiés ukrainiens?

Un nouvel appel aux hébergeurs va-t-il être lancé, à l'instar de votre précédente campagne de communication sur les réseaux sociaux?

L'autorité fédérale va-t-elle continuer à faire peser majoritairement la charge du logement sur les communes et les Régions, ou une réflexion sur notre modèle d'accueil de crise et le rôle du fédéral est-elle prévue?

Comment anticiper l'arrivée des vacances d'été afin d'éviter que de nombreux réfugiés ukrainiens ne se

retrouvent subitement sans logement?

17.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, il est en effet important de trouver pour les Ukrainiens des solutions durables. En ce qui concerne le niveau fédéral, l'orientation des réfugiés ukrainiens à partir du centre d'enregistrement est faite par Fedasil, soit par l'intermédiaire du centre d'accueil de crise Ariane à Woluwe-Saint-Lambert, soit directement par les communes.

Cette procédure ne nécessite pas, à ce stade-ci, de mesures additionnelles. Il est toutefois tenu compte, autant que possible, des difficultés des acteurs régionaux et locaux pour améliorer ce processus au quotidien. Ceux qui sont prêts à accueillir des Ukrainiens sont toujours invités à contacter leur commune pour voir comment ils peuvent apporter leur aide. Le niveau fédéral ne veut pas nécessairement faire peser la charge sur les Régions et communes, mais il s'agit tout simplement d'une question de compétences.

Le niveau fédéral a fourni et continue à fournir des efforts très importants dans la gestion de cette crise, que ce soit dans l'organisation et la gestion du centre d'enregistrement ou dans la recherche de places d'accueil d'urgence et l'orientation par Fedasil des réfugiés ukrainiens vers les familles d'accueil ou d'autres structures d'accueil d'urgence. Par conséquent, l'autorité fédérale assume complètement ses responsabilités. Il en va de même de la responsabilité de Mme Lalieux pour ce qui concerne les CPAS. Un engagement est donc également pris par l'autorité fédérale sur ce plan. Nous connaissons nos compétences et nous faisons le nécessaire.

Le logement durable et l'intégration des personnes qui bénéficient de la protection temporaire et qui sont donc détenteurs d'un permis de séjour sur notre territoire – comme les réfugiés reconnus – relèvent des compétences régionales. Dès lors, une fois qu'un réfugié syrien a été reconnu, il appartient aux Régions de prendre leurs responsabilités à cet égard.

Comme cela a été convenu lors d'une réunion avec les différents ministres-présidents et le premier ministre, les Régions ont adopté l'engagement de stimuler davantage l'offre de places durables. Une concertation régulière et constructive avec les Régions et les provinces, notamment à travers le Comité de coordination (COFECO) mis en place par le Centre de crise National, permet d'évaluer la situation en permanence.

Pour la période des vacances, la situation est suivie de près pour que les places d'accueil de la phase fédérale soient suffisantes.

Concernant les logements durables mis en place par les Régions, surtout dans les mois à venir, il importe également qu'ils soient suffisants dans toutes les régions.

Par rapport à cela, même si je n'ai pas envie de "jouer le Flamand de service", j'ai une inquiétude. S'il faut saluer l'attitude des personnes qui se montrent généreuses en accueillant temporairement des réfugiés, il faut faire en sorte d'avoir des réponses structurelles et durables. Car ce n'est évident pour personne. J'attends que tout le monde fasse un effort – je ne préciserai plus de Région, en tout cas pas ici en commission –, sans quoi des problèmes pourraient se poser tant pour les Ukrainiens que pour les familles d'accueil.

Il faut des places durables pour toutes les personnes concernées. Travaillons-y en arrêtant de se tourner vers le gouvernement fédéral! Je ne dis pas cela pour vous, monsieur Moutquin. Le gouvernement fédéral fait tout ce qu'il doit faire par rapport aux CPAS, à l'enregistrement, à l'accueil de crise, etc.

J'ai personnellement interrogé les Régions et je leur ai demandé si le gouvernement devait prendre la responsabilité de lancer la phase fédérale. La Flandre a répondu par la négative et s'est montrée d'emblée volontariste. Certaines villes ont collaboré très rapidement avec des partenaires privés. Je suis sûr à 100 % que tout le monde est capable de faire de même. C'est vraiment une question de volonté.

Je suis toujours prêt à essayer de donner des idées et me mettre autour de la table afin de voir ce que l'on peut faire. Sortons d'une dynamique où l'on se renvoie la balle et essayons de faire le nécessaire. C'est à toutes ces familles qui se sont engagées que l'on doit penser en premier lieu et pas à la lasagne institutionnelle.

17.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Je suis à 100 % d'accord avec vous. Ma question n'avait pas pour but de pointer les coupables. Je ne rentre pas dans ces jeux-là. Honnêtement, je pense que les réfugiés

ukrainiens ne se préoccupent pas de nos problèmes institutionnels, d'autres problèmes – et d'autres réfugiés aussi d'ailleurs.

Ma question tendait vers la tentative de trouver des solutions. Au tout début de la crise, quand on était dans un moment de tension, vous aviez suscité une campagne, malgré qu'il ne s'agisse pas d'une compétence fédérale. Il y avait une urgence, il fallait trouver des gens, etc. Cela avait fonctionné malgré que les compétences soient réparties autrement.

En effet, une Région – je n'ai pas envie de la citer – n'est pas d'accord pour un plan de répartition ou plutôt une gestion fédérale. On peut passer des mois à en débattre ici ou ailleurs, on ne trouvera pas de solution. Autant avancer.

Par contre, la situation de certaines Régions a un contexte particulier. Le logement public en Wallonie est une question depuis des années et les solutions sont très compliquées, dans un climat budgétaire qui est ce qu'il est. Je vous appelle vraiment à trouver des solutions.

De nouvelles réunions de coordination pour trouver des solutions sont-elles prévues? Il faudra faire le point là-dessus.

Il y a eu un élan d'émotion au début de la crise mais on voit malheureusement qu'il est en train de retomber. Il y a presque des professionnels de l'hébergement qui font cela depuis des années et qui connaissent les conséquences sur le reste de la famille mais d'autres ont peut-être improvisé. Je ne porte pas de jugement mais il faudrait peut-être recréer un espace pour un hébergement structurel et collectif.

Vous avez dit qu'il fallait embrasser la philosophie de l'accueil, y compris par des hébergeurs. J'espère que toutes nos politiques s'en souviendront ces prochaines années quand il y aura d'autres conflits, ce que je ne souhaite pas.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 **Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De eerste mondiale evaluatie van het GCM" (55028038C)**

18 **Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La première évaluation mondiale du GCM" (55028038C)**

18.01 **Dries Van Langenhove (VB):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u was aanwezig in New York voor de eerste evaluatie van het Global Compact for Migration. Bij deze gelegenheid stelde u dat uw voornaamste boodschap gericht is aan de landen van herkomst en inhoudt dat men over terugkeer niet hoort te onderhandelen omdat dat een internationale verplichting is. Verder werd daar een Belgisch actieplan voor de volgende vier jaar voorgesteld.

Er waren tijdens uw verblijf in New York bilaterale ontmoetingen gepland met een aantal landen van oorsprong. Over welke landen ging het hier concreet? Wat hebben die ontmoetingen concreet opgeleverd? Wat waren de reacties? Werden er concrete toezeggingen gedaan? Zo ja, dewelke?

Tijdens uw bezoek stelde u ook het Belgische actieplan voor de volgende vier jaar voor. Wat houdt dit actieplan concreet in?

Naar aanleiding van deze eerste evaluatie werd ook een voortgangsverklaring aangenomen. Ook daarover krijg ik graag enige toelichting.

18.02 **Staatssecretaris Sammy Mahdi:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Langenhove, ik nam vorige week inderdaad, als hoofd van de Belgische delegatie, deel aan de eerste mondiale evaluatie van het Global Compact for Migration. Naast de algemene discussie en de Belgische toespraak in de Algemene Vergadering van de VN, vond ik ook de gesprekken in de marge van de conferentie met collega's uit andere landen belangrijk.

Er waren formele bilaterale gesprekken met Egypte, Gambia, Vietnam, Colombia, Congo en Moldavië.

Daarnaast waren er in de wandelgangen nog gesprekken met heel wat andere landen, in combinatie met gesprekken die wij een paar dagen eerder hadden gevoerd op de Dienst Vreemdelingenzaken. Toen vond immers een conferentie van consuls-generaal plaats, met consuls van over heel de wereld die in België werken. De bedoeling daarvan was om de relatie met verschillende landen te verbeteren. Het gaat dan over die landen die regelmatig hier in de commissie aan bod komen.

Ik heb ook een onderhoud gehad met de directeur-generaal van de IOM. Er was ook een vergadering met collega-ministers uit de Europese Unie. Die vergadering werd samengeroepen door Eurocommissaris Johansson.

België heeft inderdaad een actieplan ingediend. Dat is een publiek document, dat geconsulteerd zal kunnen worden op de daartoe bestemde website van het UN Network on Migration. Het Belgisch actieplan concentreert zich op 6 van de 23 doelstellingen; wij hebben er 6 uitgekozen. De eerste gaat over investeringen in empirisch onderbouwd beleid: cijfers, de juiste *facts and figures*. Ten tweede willen wij werken aan de specifieke migratietrajecten. Dat gaat hand in hand met de strijd tegen illegale tewerkstelling van migranten. Ten derde plaatst België de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel centraal. Ten vierde willen wij voortwerken aan de terugkeer van irreguliere migranten en hun duurzame re-integratie in het land van herkomst. Ten slotte, daaraan gelinkt, zullen wij inzetten op het sluiten van partnerschappen en afspraken met andere landen.

Aldus heb ik er vijf opgenoemd, maar mensenhandel en mensensmokkel zijn nog eens opgedeeld, waardoor wij op zes uitkomen, indien ik mij niet vergis.

Zoals ik al meermaals heb aangegeven, wordt het migratiebeheer niet alleen gedaan. Daarvoor is samenwerking nodig.

Op de slotsessie van het internationale migratieforum hebben de VN-lidstaten een eerste voortgangsverklaring met betrekking tot het Global Compact goedgekeurd bij consensus. In de verklaring bevestigen alle overheden de collectieve ambitie om migratie op een veilige, ordelijke en gereguleerde manier te laten verlopen.

Ook die tekst zal worden gepubliceerd op de daartoe bestemde website. Ik wil u echter nu al waarschuwen. Net zoals alle andere documenten of de meeste documenten die kunnen worden geraadpleegd op de website van de Verenigde Naties, zullen zij vol staan met heel wat zaken die men kan lezen in de richting die men wenst en waarmee men kan doen wat men wenst. Men kan daarmee doordoen of de regering verlaten; aan eenieder de keuze.

18.03 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb ooit meegedaan aan de Model United Nations in New York, waar u naartoe bent geweest. Daar heb ik inderdaad aan den lijve mogen ondervinden dat een en ander een hele kunst is. Het is een apart jargon en een aparte taal, met als doel om met zoveel mogelijk woorden zo weinig mogelijk te vertellen.

Wanneer u dus een dergelijk *one-on-one*- of een-op-eengesprek hebt gehad met de vertegenwoordiger van bijvoorbeeld Gambia, dat toch een heel interessant land is, aangezien het het enige land is dat ondertussen onderworpen is geweest aan de langverwachte sancties van de Europese Unie, dan ben ik oprecht heel geïnteresseerd in het effect daarvan.

Lijken er in Gambia mentaliteitswijzigingen plaats te vinden? Staat het land op het punt om wel samen te werken met de Europese Unie en hun illegale onderdanen terug te nemen? Hebt u gemerkt tijdens het gesprek dat de sancties iets hebben uitgehaald of net niet?

18.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Langenhove, het geval van Gambia is interessant om te bespreken. Ik weet niet goed in welke mate ik alle details van het gesprek kan meegeven.

Het land is gesanctioneerd geweest, maar omdat het zo klein is en zo weinig impact voelt, weet ik niet goed of de collectieve sancties van de Europese Unie zoveel hebben teweeggebracht. Daarom moeten altijd beide worden gedaan. Het sanctioneren door de Europese Unie van Gambia is gebeurd. Ik blijf erbij dat die sancties een goede zaak zijn. Hebben ze echter spontaan gezorgd voor een verandering in het beleid van Gambia? Dat is niet meteen het geval. Daarvoor moet Europa een sterker signaal blijven uitsturen.

Echter, in combinatie met het gesprek dat ik met Gambia heb gehad, waarna ik natuurlijk niet kan stellen dat nu alles goed komt, kunnen wel diplomatieke relaties worden ontwikkeld, wanneer wij met Gambia rond de tafel zitten. Bij dergelijke gesprekken kan worden gesproken over wat goed gaat en wat verkeerd gaat. Er zijn dus opportuniteiten.

Ik deel even een anekdote die ik wel interessant vond. Toen er problemen waren in Gambia, vertrokken alle luchtvaartmaatschappijen, behalve Sabena. "Brussels never left", zeiden ze. Daarvoor is men ons ontzettend dankbaar.

Dat zorgt ervoor dat wij proberen aan te geven dat we er inderdaad geweest zijn voor hen, maar dat wij ook nog enkele dossiers hebben liggen die we belangrijk vinden. Ik denk dus dat men op een respectvolle manier wel het een en ander gerealiseerd kan krijgen, ook al is dat niet altijd het geval. Vaak is het een combinatie van de wortel en de stok.

18.05 Dries Van Langenhove (VB): Voor de rest laat ik mijn repliek vallen, voor alle duidelijkheid. Ik heb nog een heel korte vraag over de sancties die nu uitgevaardigd zijn aan Gambia. Hebt u de indruk dat dit bij andere landen iets teweeg heeft gebracht? Zullen ze nu hun houding aanpassen, met het gevaar dat ze bij een volgende ronde, die helaas pas afgerond zal zijn binnen een jaar, sancties zouden kunnen krijgen?

18.06 Staatssecretaris **Sammy Mahdi:** Ik vind dit heen en weer pingpongen als concept trouwens veel beter dan de aanpak met lange vragen, antwoorden en replieken. Dit is interessanter.

Mijn antwoord is ja. Tijdens de eerste ronde, waarbij een aantal landen op de longlist stonden en mogelijk zouden eindigen op de zwarte lijst, voelt men dat er heel wat proactiviteit begint te ontstaan. Landen die ervan overtuigd zijn dat ze op de longlist staan, willen dan laten zien dat ze keihard hun best doen, om zeker niet op de zwarte lijst te eindigen. Vorig jaar viel dat enorm op bij onze diensten.

Dat is een reden te meer om ambitieus te zijn op dat vlak en het dus nog wat verder te duwen dan enkel Gambia.

De **voorzitter:** Ik geef u gelijk wanneer u zegt dat dit een betere manier van debatteren is, maar sommige Franstaligen keken al boos in mijn richting.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

19 Vraag van Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De intrekking van het koninklijk besluit van 22 juli 2018" (55028056C)

19 Question de Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le retrait de l'arrêté royal du 22 juillet 2018" (55028056C)

19.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, eind maart maakte u bekend dat u vier nieuwe gesloten centra zou bouwen, waarvan er twee al waren vastgelegd door de vorige regering. Dat besluit kwam er na 'hevige onderhandelingen' binnen de regering; daarmee paraphraseer ik wat erover in de pers is gezegd. Een toegeving die u daarvoor, ook weer volgens de pers, moest doen, was de intrekking van het koninklijk besluit van 22 juli 2018. Dat KB maakt het mogelijk om minderjarigen op te sluiten.

Als ik me niet vergis, is dat KB nog altijd niet ingetrokken. Ik heb dan ook maar één vraag voor u, mijnheer de staatssecretaris: bent u nog van plan om het KB van 22 juli 2018 in te trekken? Zo ja, wanneer zult u dat doen?

19.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi:** Mevrouw Daems, het KB van 22 juli 2018 voegde in het KB van 2 augustus 2002 betreffende de werking van de gesloten centra een aantal bepalingen in die de modaliteiten van vasthouding van gezinnen met minderjarige kinderen in gezinswoningen in gesloten centra regelen.

Deze bepalingen in het KB van 2 augustus 2002, inzake de modaliteiten van vasthouding van gezinnen met minderjarige kinderen in gesloten centra, kunnen inderdaad worden opgeheven. Toch wil ik u erop wijzen dat een aantal artikelen vandaag al zijn vernietigd door de Raad van State en dus niet meer kunnen worden

toegepast. Met andere woorden, de opheffing waarover u spreekt, is een louter technische kwestie, al begrijp ik dat symbolen belangrijk kunnen zijn. Het verandert niets aan het feit dat deze bepalingen ook vandaag niet meer toepasbaar zijn, nog los overigens van het regeerakkoord, waarin werd overeengekomen dat er geen kinderen zouden worden vastgehouden in de gesloten centra.

Mevrouw Daems, als u nog vragen hebt, wil ik ook gerust met u pingpongen.

19.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat het KB intrekken louter een symbool is. Ik denk toch dat het belangrijk is, want misschien heb ik dan toch nog één vraag voor u. Het is duidelijk, ook in uw beleidsverklaring zei u dat er geen minderjarigen meer zouden worden opgesloten binnen een migratiecontext. Niets staat echter een volgende regering in de weg om dat KB wel toe te passen.

Is het nu nog wel of niet meer mogelijk om kinderen op te sluiten?

19.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Nee dus, als men het KB zou intrekken. Maar of dat nu in een KB, in een wet of waar dan ook staat, de politiek kan in een nieuwe regeerperiode altijd anders beslissen.

Er zijn dus al een aantal aspecten die in het KB stonden ingetrokken omdat ze niet meer rechtsgeldig zijn. Vandaag is het dus voornamelijk technisch, en ook symbolisch. U zegt dat als ik het KB intrek, een volgende regering dat niet meer kan doen. Als allerbelangrijkste beslissing hebben we dat met de regering in het regeerakkoord geformuleerd, maar de volgende regering kan perfect voor een nieuw KB zorgen. Het is symbolisch omdat de volgende regering alles opnieuw kan veranderen, maar dat geldt voor alles, niet alleen voor Asiel en Migratie.

19.05 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor de toelichting. Ook al is het voor u symbolisch, toch vind ik het belangrijk om het in te trekken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.59 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16 h 59.